

ECONOMY AND STRATEGY CONSULTANCY SERVICES

ESDH

EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİ GELİŞMELER VE BEKLENTİLER

DR.CAN FUAT GÜRLESEL
EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ
30 MAYIS 2024

DÜNYA EKONOMİSİ VE TİCARETİ GELİŞMELER VE ÖNGÖRÜLER

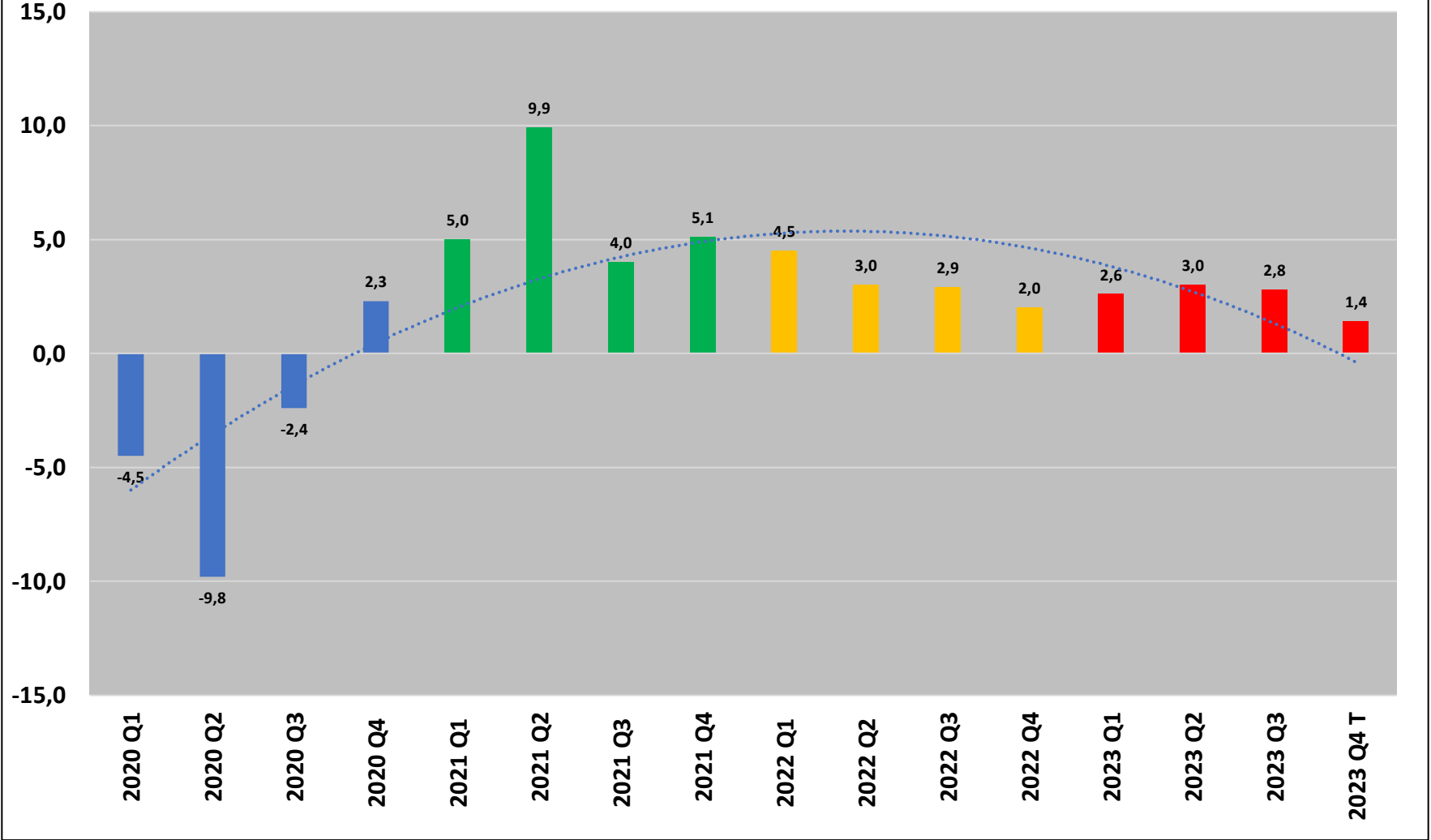
2020-2023 GELİŞMELERİ

2020	SALGIN, YENİ NORMAL, TEDARİK ZİNCİRLERİNDE KIRILMA
2021	BÜYÜK GERİ DÖNÜŞ, İNTİKAM TÜKETİMİ, TEDARİK SIKINTILARI
2022	SAVAŞ, JEOPOLİTİK KIRILMA, ENERJİ VE GIDA KRİZİ, YÜKSEK ENERJİ FİYATLARI, YAŞAM MALİYETİ KRİZİ YEŞİL VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM
2023	YÜKSEK ENFLASYON, SIKI PARA POLİTİKALARI, KÜRESEL AYRIŞMA, JEOPOLİTİK RİSKLER, KÜRESEL YAVAŞLAMA

DÜNYA EKONOMİSİNDE BÜYÜME GELİŞMELERİ 2020-2023

DÜNYA EKONOMİSİ BÜYÜME ÇEYREK DÖNEM YÜZDE

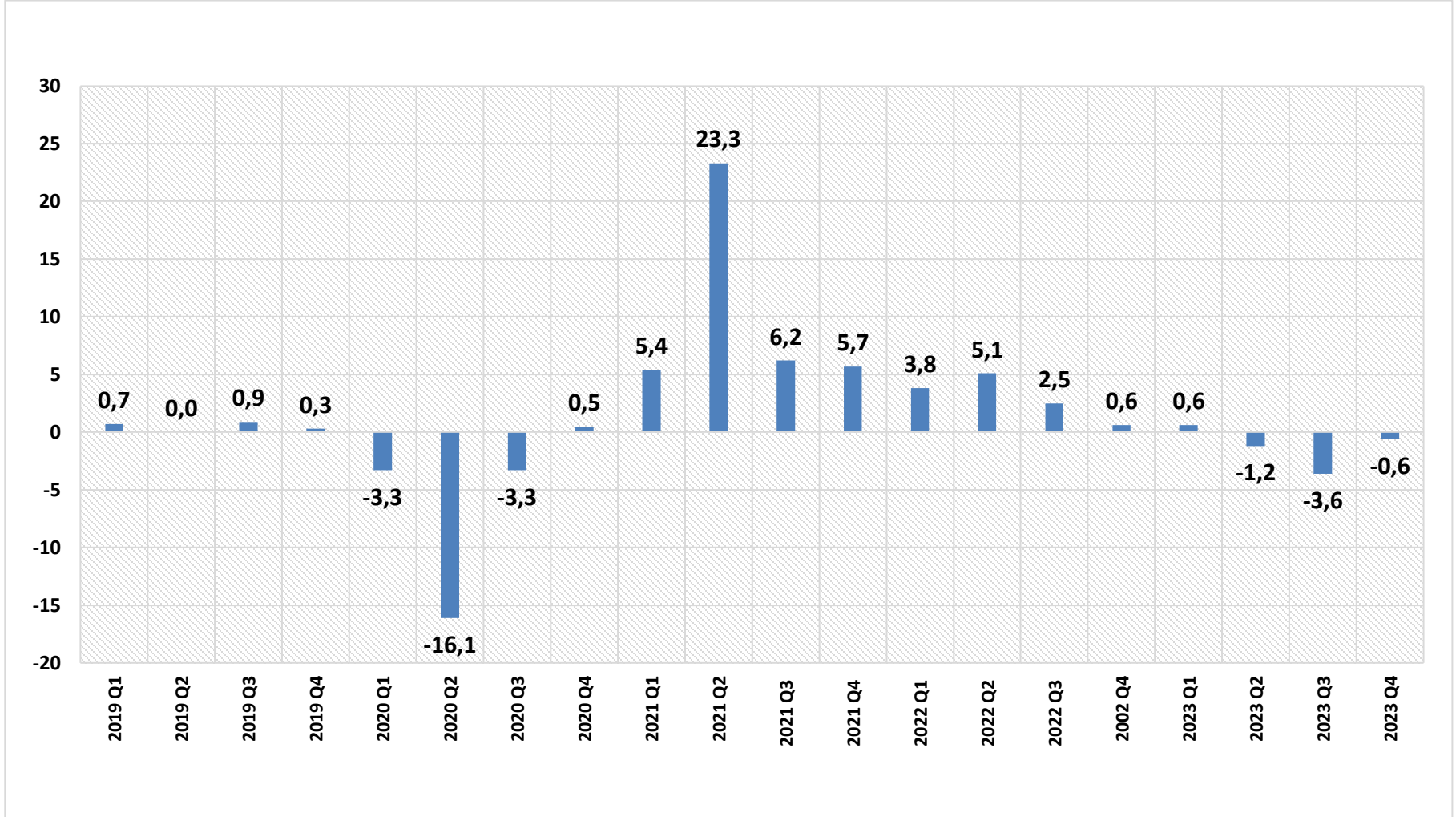

DÜNYA TİCARETİ GELİŞMELERİ 2020-2023

	2020	2021	2022	2023
DÜNYA MAL İHRACATI MİLYAR DOLAR	17.645	22.321	24.943	23.784
MİKTAR OLARAK BÜYÜME YÜZDE	-4,5	9,6	3,0	-1,2
DEĞER (ABD DOLARI) OLARAK BÜYÜME YÜZDE	-7,2	26,2	11,7	-5,0
ORTALAMA İHRAÇ BİRİM FİYATI DEĞİŞİMİ YÜZDE	-2,6	15,0	8,4	-3,7

DÜNYA MAL TİCARETİ GERÇEKLEŞMELERİ

MAL TİCARETİ BÜYÜME MİKTAR – YÜZDE - BİR ÖNCEKİ YILIN AYNI DÖNEMİNE GÖRE

KÜRESEL EKONOMİDE 2024 ANA SENARYOSU

ENFLASYON	ENFLASYONLARDA DÜŞÜŞ FARKLI ENFLASYON EĞİLİMLERİ
MERKEZ BANKALARI	MERKEZ BANKALARI SIKI PARA POLİTİKALARINDA GEVŞEME
SIKI PARA POLİTİKALARI	FAİZ İNDİRİMLERİ
EKONOMİ TİCARET	2024 Q1 EN YAVAŞ ÇEYREK – İKİNCİ ÇEYREK DURAĞAN YILIN İKİNCİ YARISINDA TOPARLANMA
JEOPOLİTİK, SİYASİ VE EKONOMİK RİSKLER	ORTA-DOĞU RUSYA-UKRAYNA SEÇİMLER (RUSYA, HİNDİSTAN, AB, ABD, İNGİLTERE)

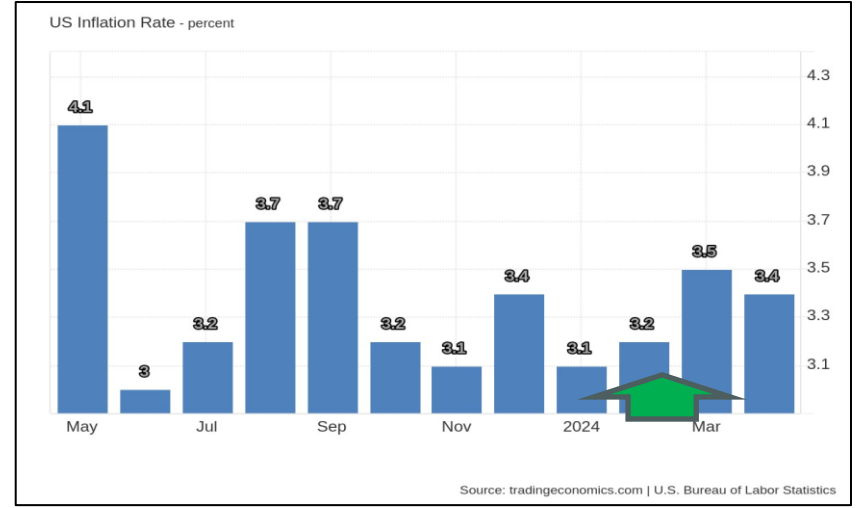
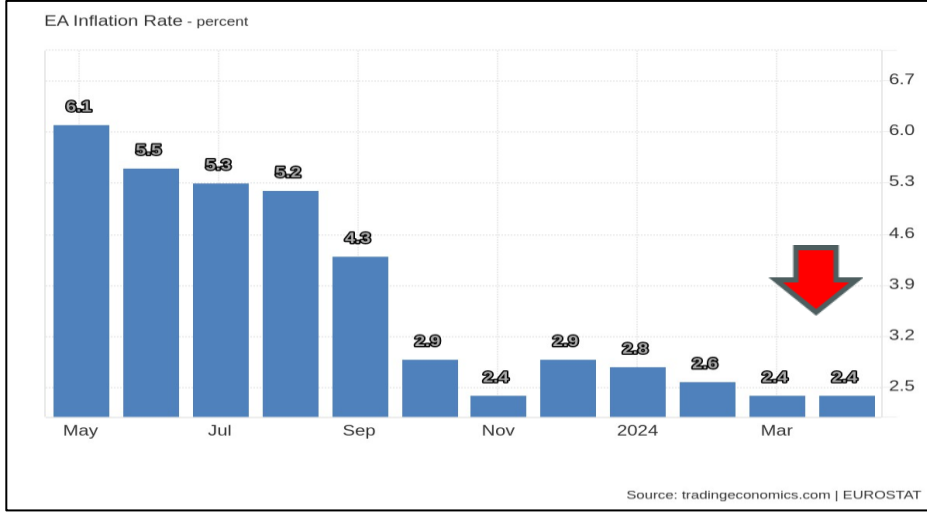

INFLATION

ENFLASYONLARDA FARKLI EĞİMLER

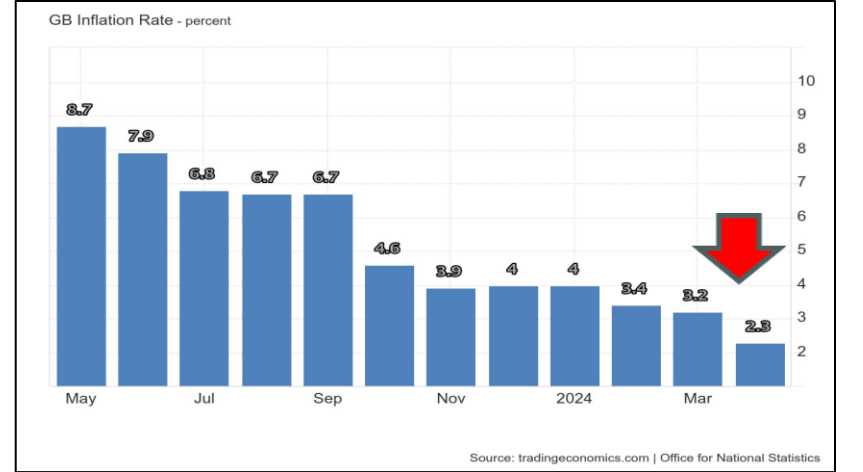
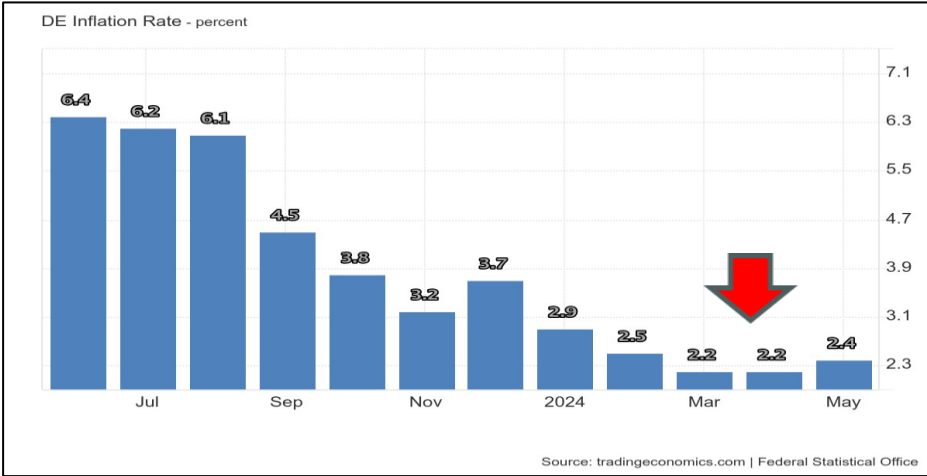
EURO BÖLGESİ TÜKETİCİ ENFLASYON YILLIK YÜZDE

ABD TÜKETİCİ ENFLASYONU YILLIK YÜZDE

ALMANYA TÜKETİCİ ENFLASYONU YILLIK YÜZDE

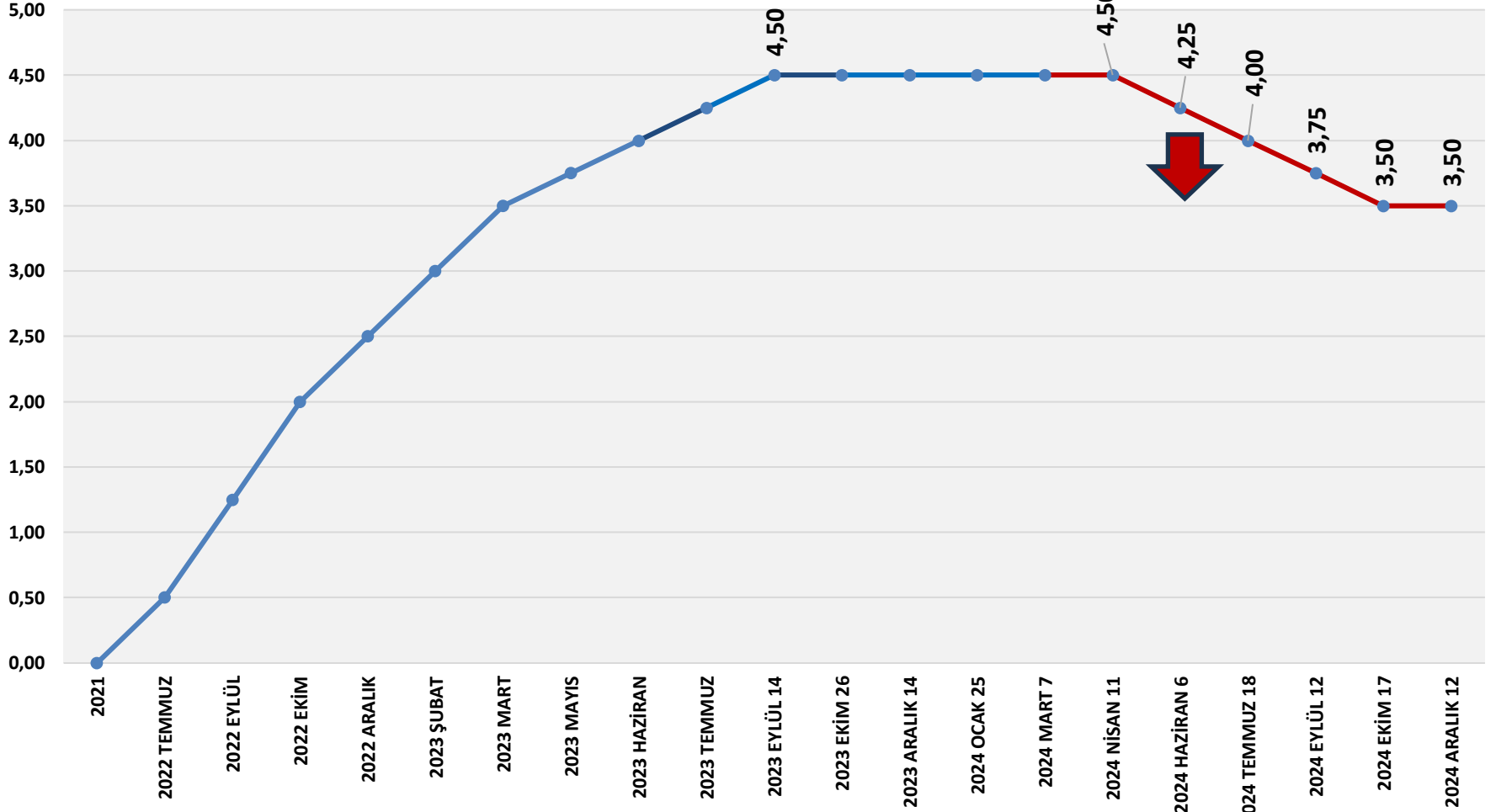
İNGİLTERE TÜKETİCİ ENFLASYONU YILLIK YÜZDE

AVRUPA MERKEZ BANKASI FAİZ BEKLENTİLERİ

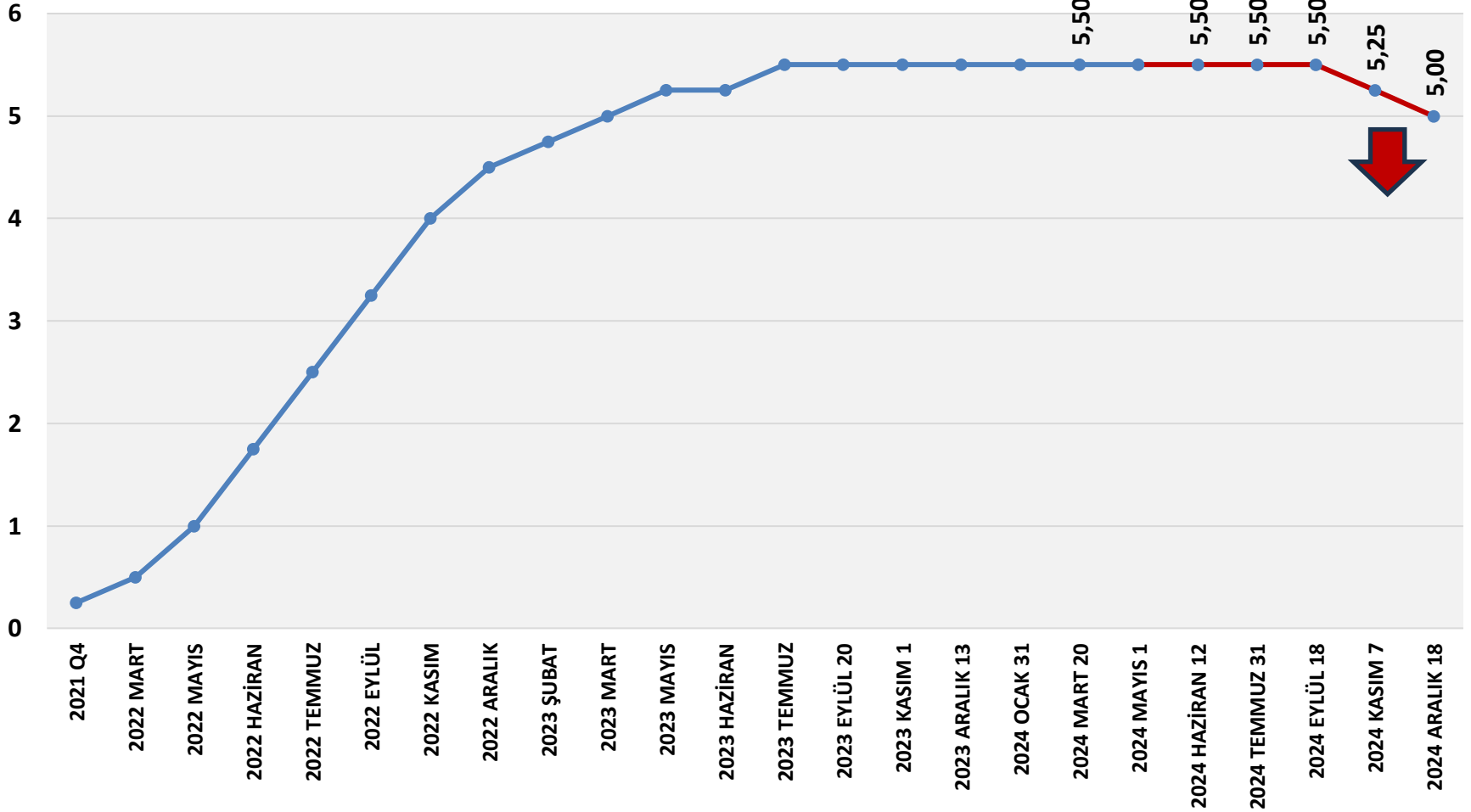
AMB FAİZ ORANLARI YÜZDE

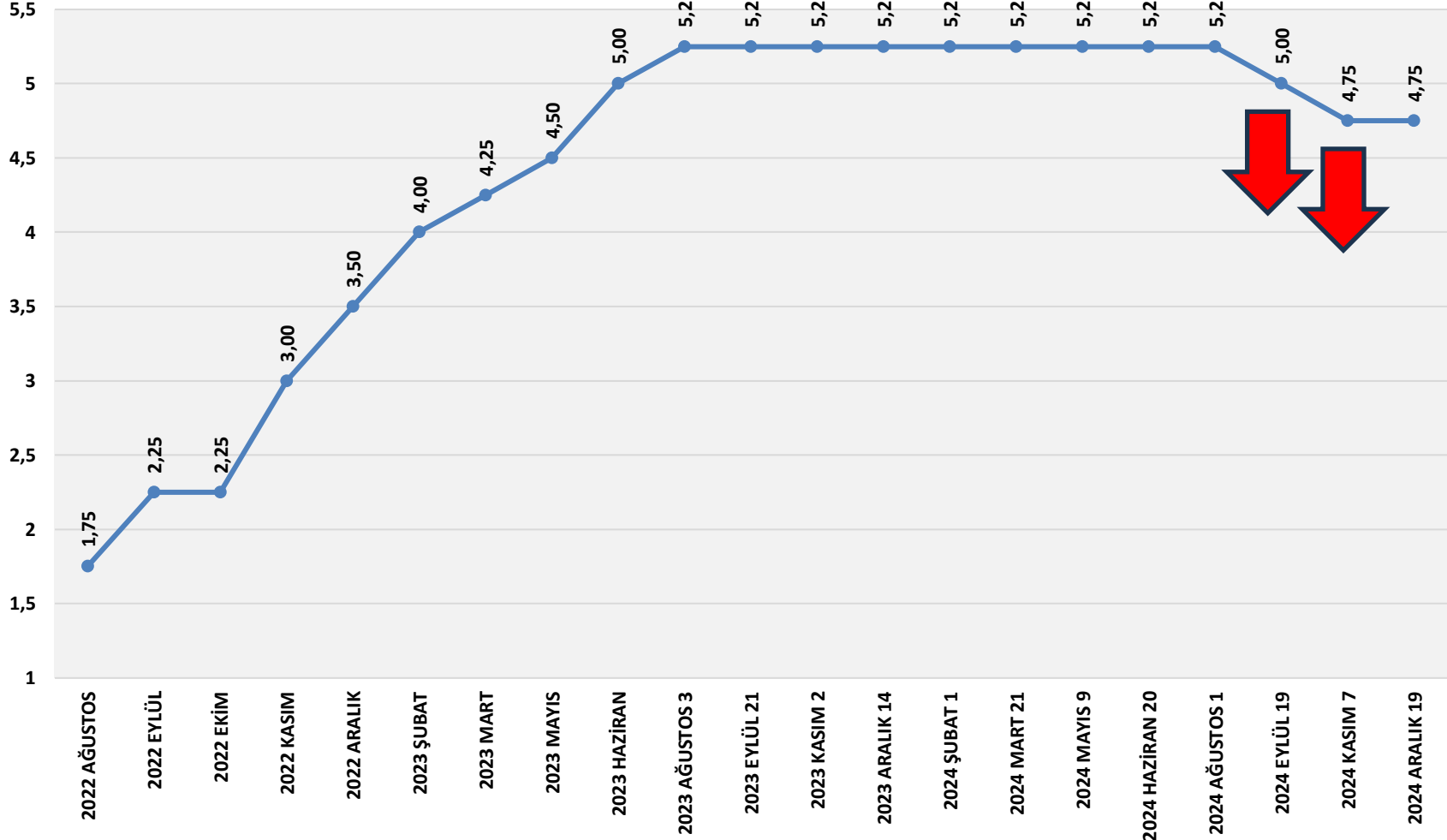
ABD MERKEZ BANKASI FAİZ BEKLENTİLERİ

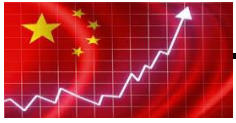
ABD MERKEZ BANKASI FAİZ ORANLARI YÜZDE

İNGİLTERE MERKEZ BANKASI 2024 FAİZ BEKLENTİLERİ

İNGİLTERE MERKEZ BANKASI POLİTİKA FAİZİ YÜZDE

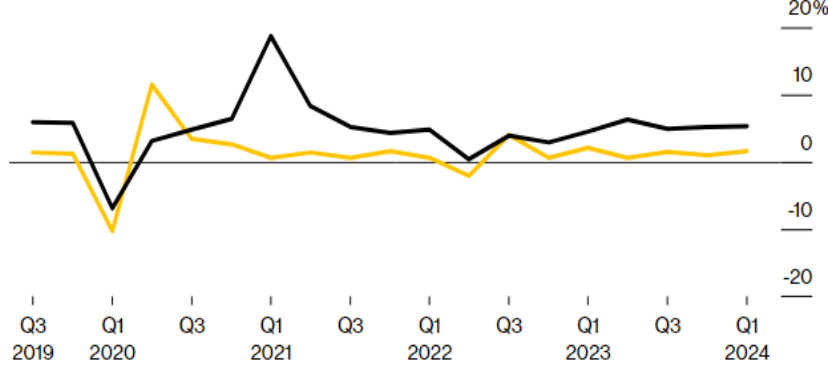
ÇİN EKONOMİSİ 2024

DEFLASYON, EKONOMİYE DESTEKLER, AGRESİF İHRACAT

Çin'in Ekonomik Büyümesi Tahminleri Aştı

GSYİH ilk çeyrekte yıllık bazda %5,3 oranında genişledi

▲ GDP growth (YoY) ▲ GDP growth (QoQ)

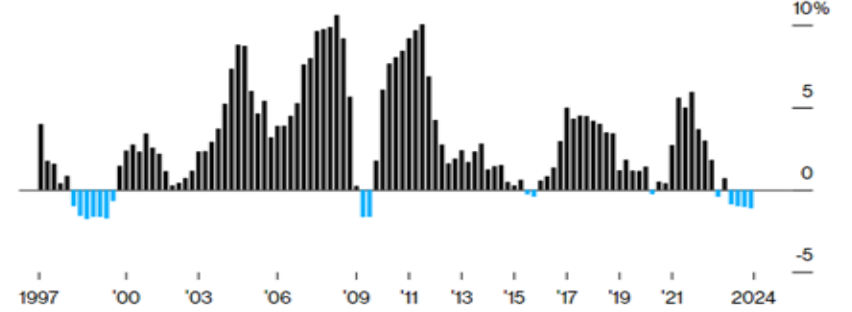

Kaynak: Ulusal İstatistik Bürosu, Bloomberg

Çin'in Ekonomi Genelinde Fiyatları 1999'dan Bu Yana En Uzun Düşüşte

Ocak-Mart aylarında üst üste dördüncü çeyrek için fiyat sözleşmelerinin geniş ölçüsü

■ GDP deflator

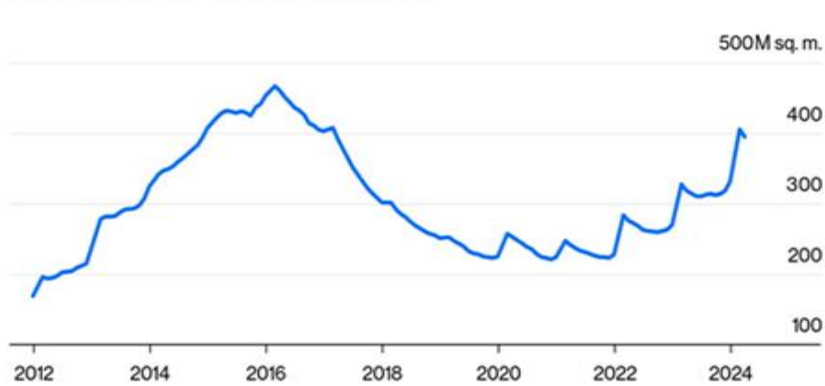

Kaynak: Ulusal İstatistik Bürosu, Bloomberg

Not: GSYİH deflatoru, reel GSYİH büyümesinin nominal GSYİH büyümesinden çıkarılmasıyla hesaplanır.

A Capacity Problem

China has millions of unsold apartments

Source: Bloomberg

Bloomberg Opinion

ÇİN İHRACAT FIYAT ENDEKSİ 2004=100

Source: tradingeconomics.com | General Administration of Customs

DÜNYA EKONOMİSİ 2024 BÜYÜME BEKLENTİLERİ

	2022 YÜZDE	2023 GERÇEKLEŞME TAHMİNİ YÜZDE	2024 TAHMİN YÜZDE
DÜNYA	3,0	2,7	2,7
GELİŞMİŞ ÜLKELER	2,6	1,6	1,7
ABD	1,9	2,5	2,7
EURO BÖLGESİ	3,4	0,5	0,9
AVRUPA BİRLİĞİ	3,6	0,6	1,2
ALMANYA	1,8	-0,3	0,4
JAPONYA	1,0	1,9	0,9
BİRLEŞİK KRALLIK	4,3	0,1	0,5
DİĞER GELİŞMİŞ ÜLKELER	2,7	1,8	2,0
GELİŞEN ÜLKELER	4,1	4,3	4,2
ASYA ÜLKELERİ	4,5	5,6	5,2
ÇİN	3,0	5,2	4,6
HİNDİSTAN	7,2	7,8	6,8
ORTA VE DOĞU AVRUPA	1,2	3,2	3,1
RUSYA	-1,2	3,6	3,2
ORTA DOĞU	5,5	1,9	2,7
ORTA ASYA / KAFKASLAR	5,6	2,4	3,1
SAHRA AFRİKA	4,0	3,4	3,8
KUZAY AFRİKA	5,5	2,1	2,8

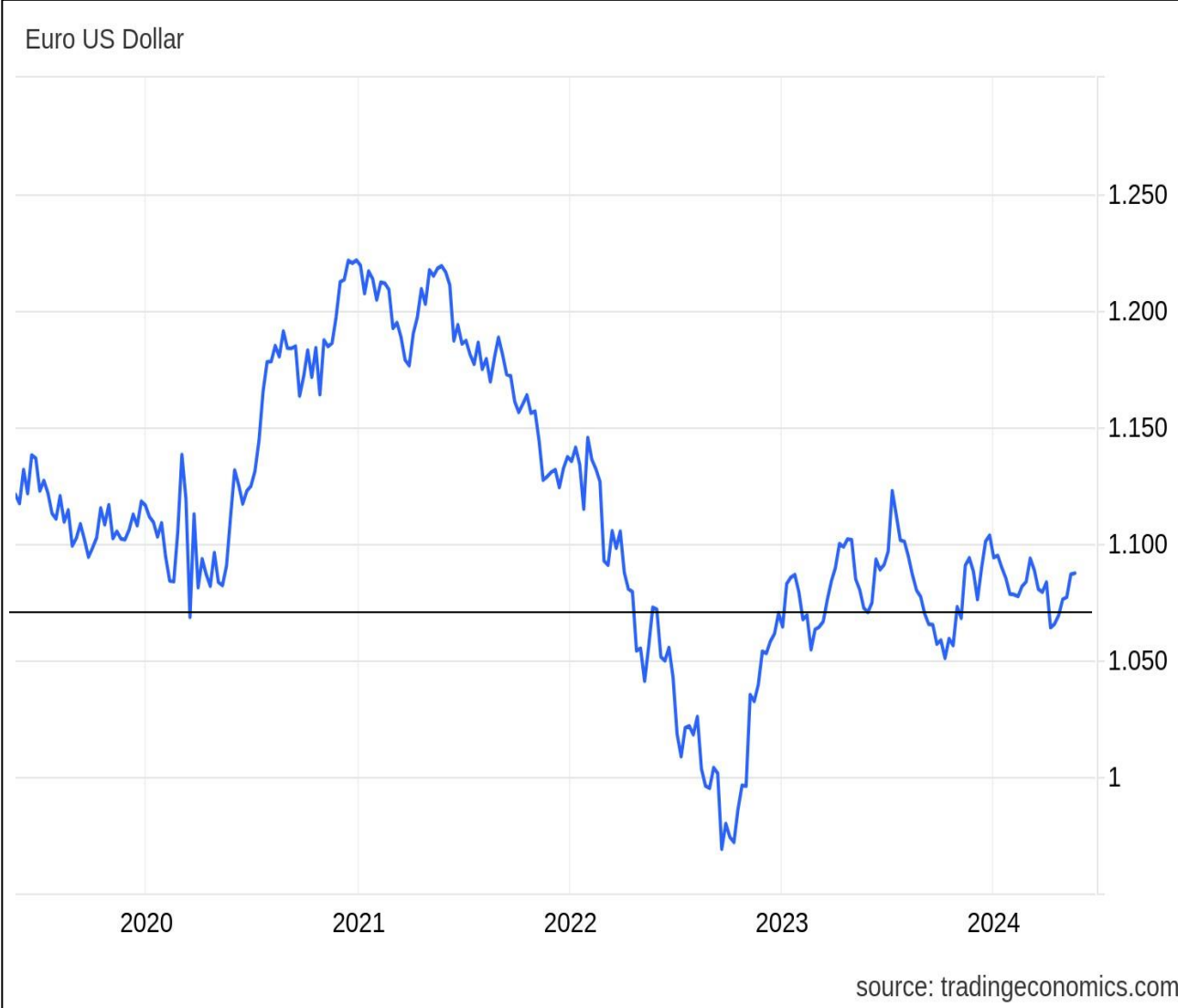
2024

DÜNYA TİCARETİ 2024 BÜYÜME BEKLENTİLERİ

	2021	2022	2023	2024 TAHMİN
DÜNYA MAL İHRACATI MİLYAR DOLAR	22.321	24.943	23.784	24.640
MİKTAR OLARAK BÜYÜME YÜZDE	9,6	3,0	-1,2	2,6
DEĞER (ABD DOLARI) OLARAK BÜYÜME YÜZDE	26,2	11,7	-5,0	3,6
ORTALAMA İHRAÇ BİRİM FİYATI DEĞİŞİMİ YÜZDE	15,0	8,4	-3,7	1,0

EURO DOLAR PARİTESİNDE BEKLENTİLER

ABD EKONOMİSİ EURO BÖLGESİNDEN DAHA HIZLI BÜYÜYOR

PARİTEDE 5 YILLIK ORTALAMA 1,11 (+/- % 6,7 ARALIKTA HAREKET)

AMB HAZİRAN/ABD MERKEZ BANKASI EYLÜL İNDİRİM PARİTE 1,05

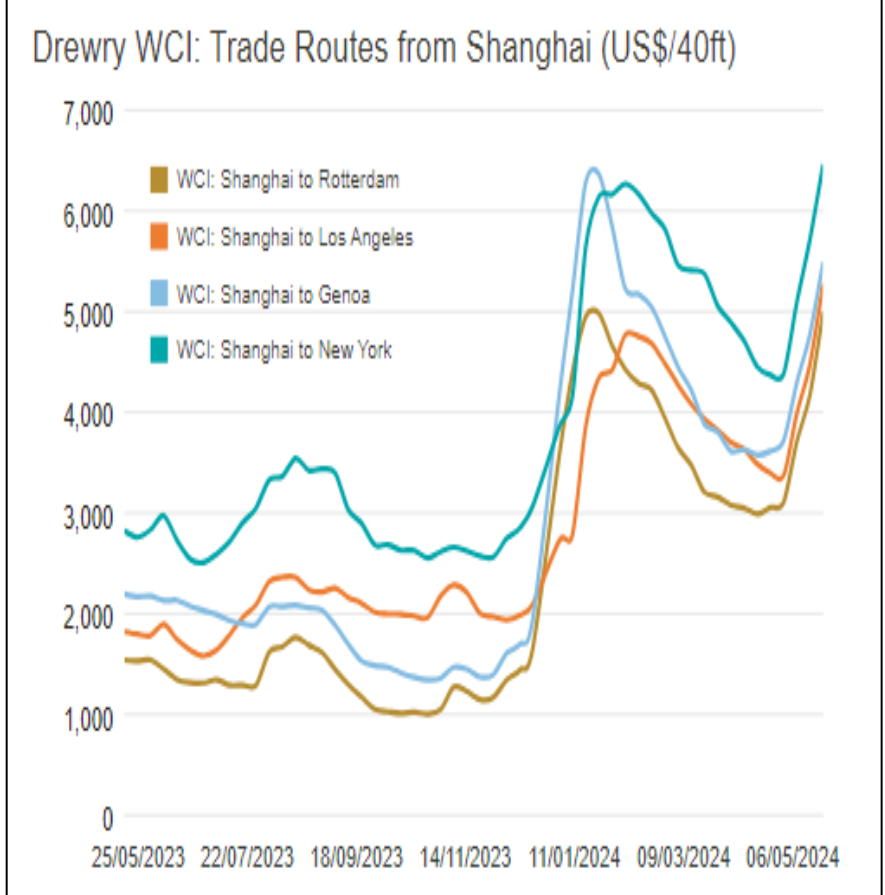
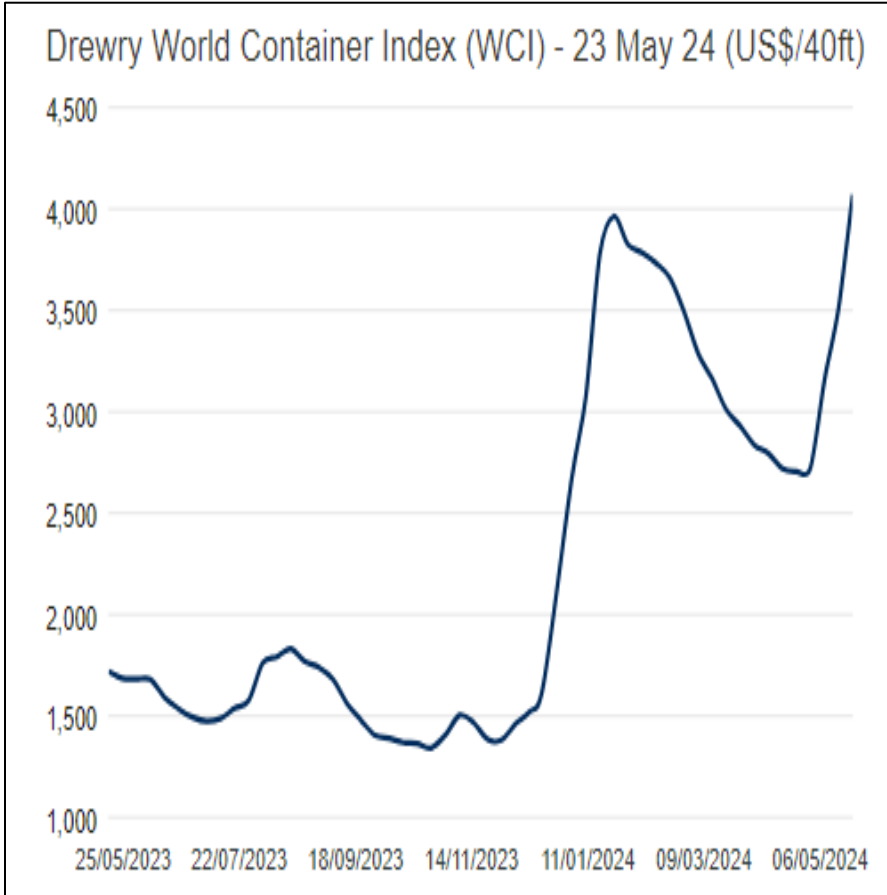
AMB 3/4 İNDİRİM, ABD MERKEZ BANKASI FAİZ İNDİRMEZ İSE PARİTE 1/1

UZUN VADELİ EURO POZİSYONLARI BOZULUYOR

TRUMP ETKİSİ AB'YE YAPTIRIMLAR

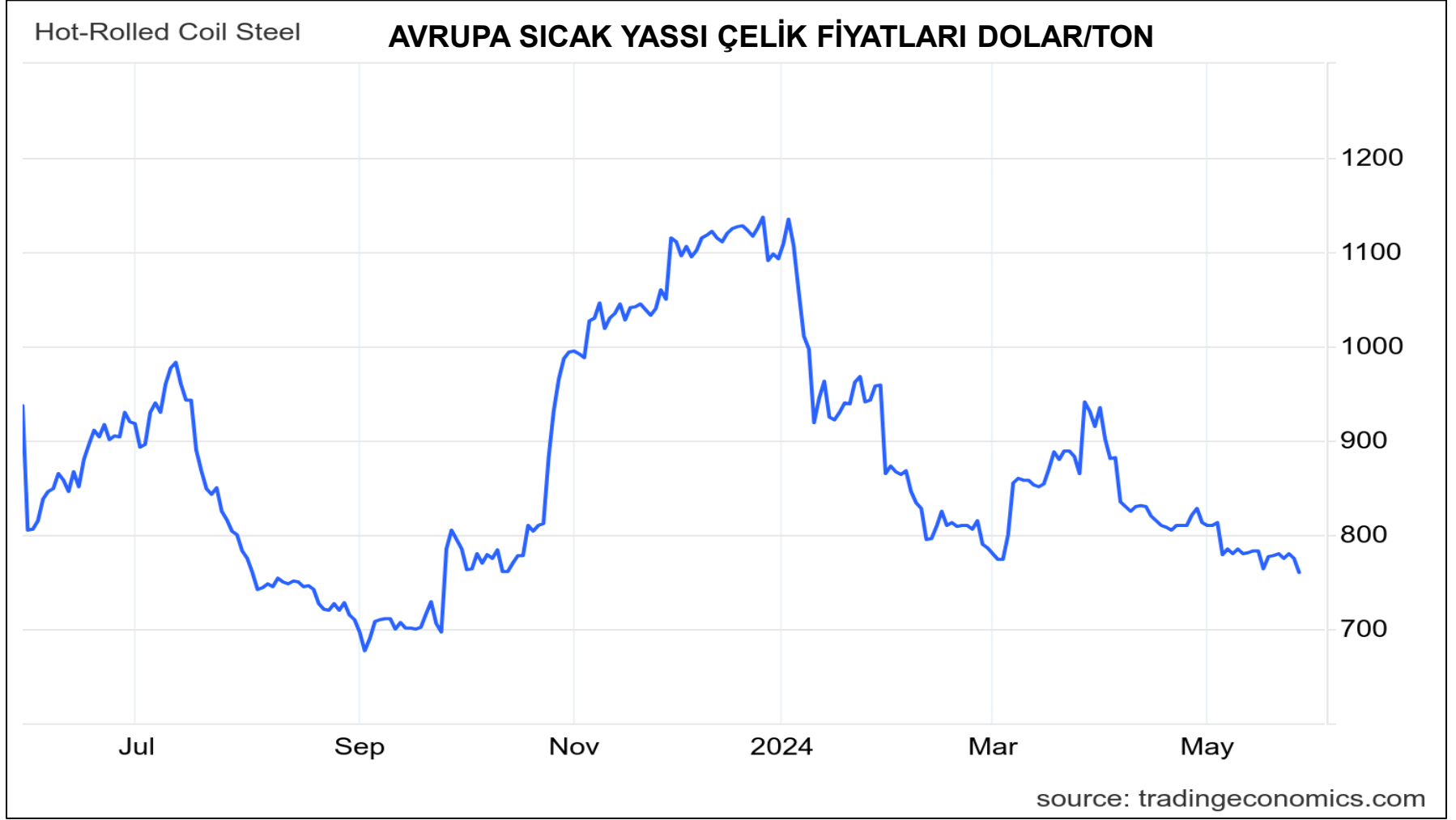
JEOPOLİTİK RİSKLER VE NAVLUN GELİŞMELERİ

YASSI ÇELİK FİYATLARI

ÇİN'İN AGRESİF FİYAT POLİTİKASI, SINIRLI TALEP,
BATI'NIN RUSYA VE ÇİN'E DÖNÜK YAPTIRIMLARI, TEKNİK SEVİYELER (725/945 DOLAR)

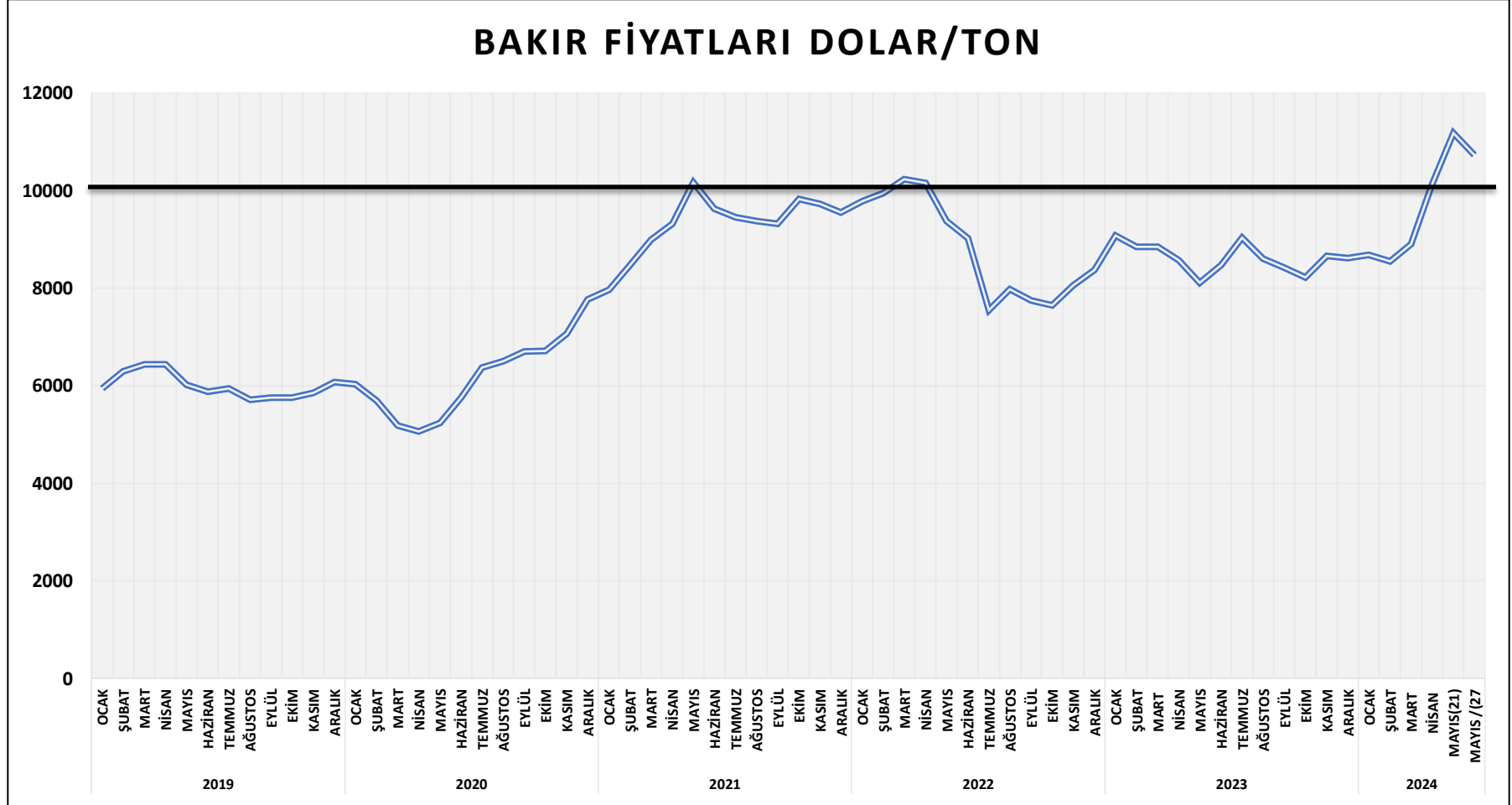

BAKIR FİYATLARI

ÇİN İZABE KAPASİTESİNDE % 10 AZALTMA, TALEPTE TOPARLANMA İŞARETLERİ (PMI+ÇİN STOK ALIM)
 ÇİN'E VE RUSYA'YA DÖNÜK YAPTIRIMLAR (YASAKLAR), UZUN VADELİ ARZ ENDİŞELERİ
 (TEKNİK SEVİYELER 8.350/9.460/10.450 DOLAR)

BAKIR FİYATLARI DOLAR/TON

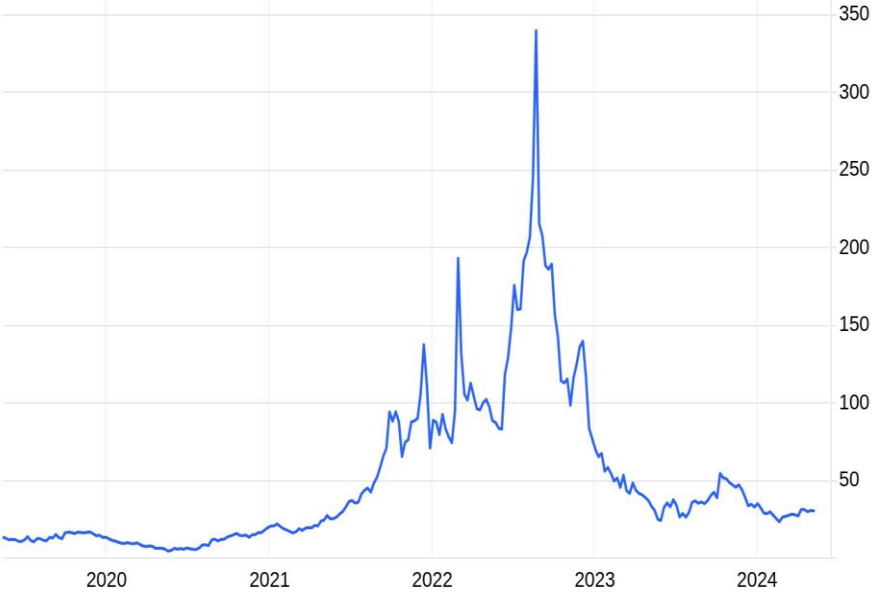

ENERJİ FİYATLARINDA GELİŞMELER

Natural Gas EU Dutch TTF

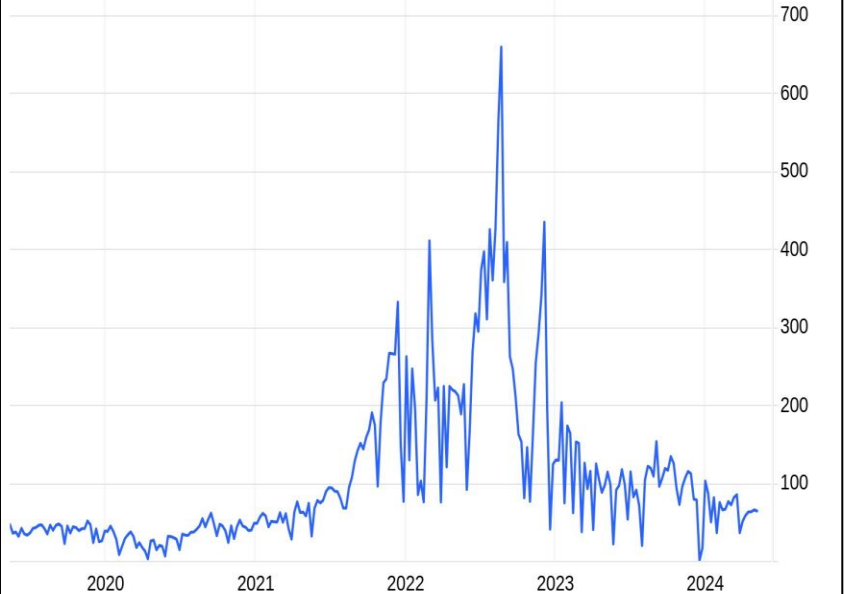
DOĞAL GAZ AVRUPA (EUR/MWh)

source: tradingeconomics.com

Germany Electricity Spot Prices

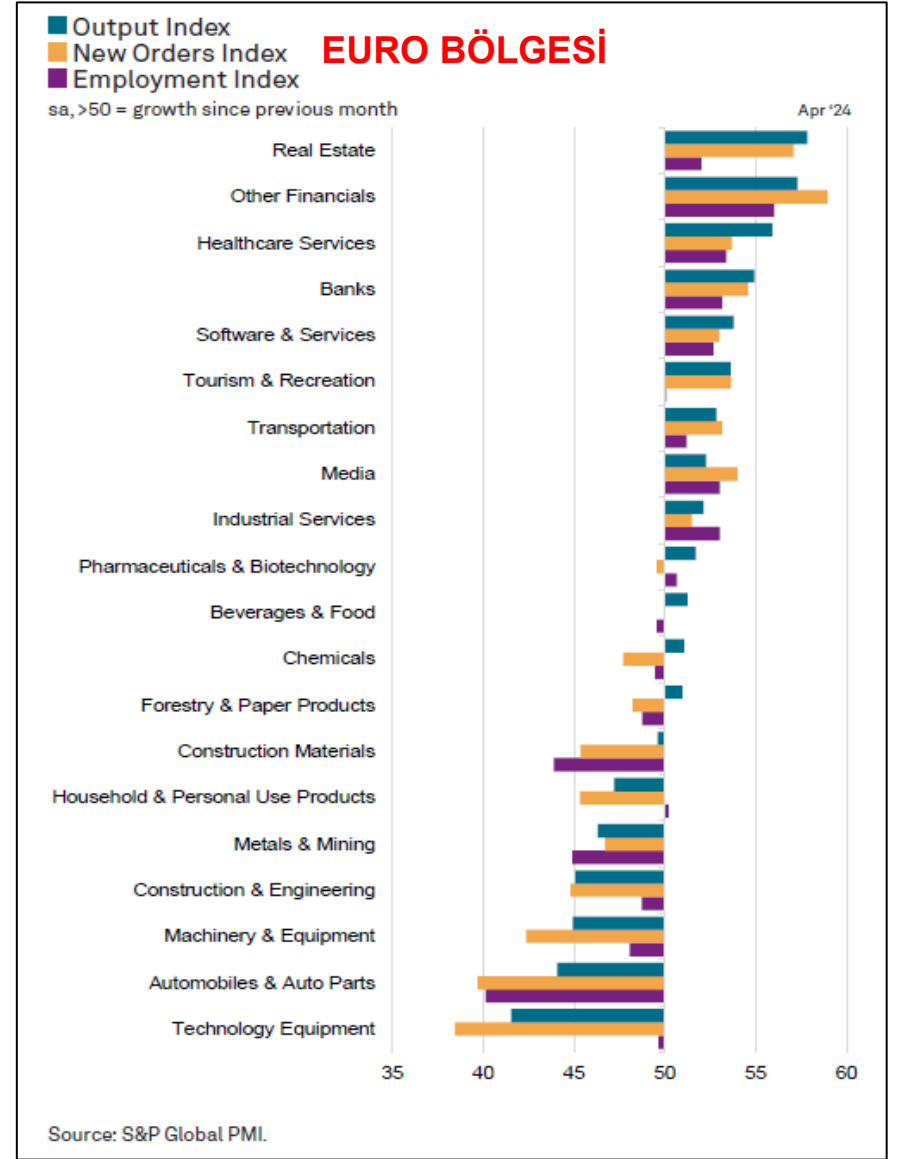
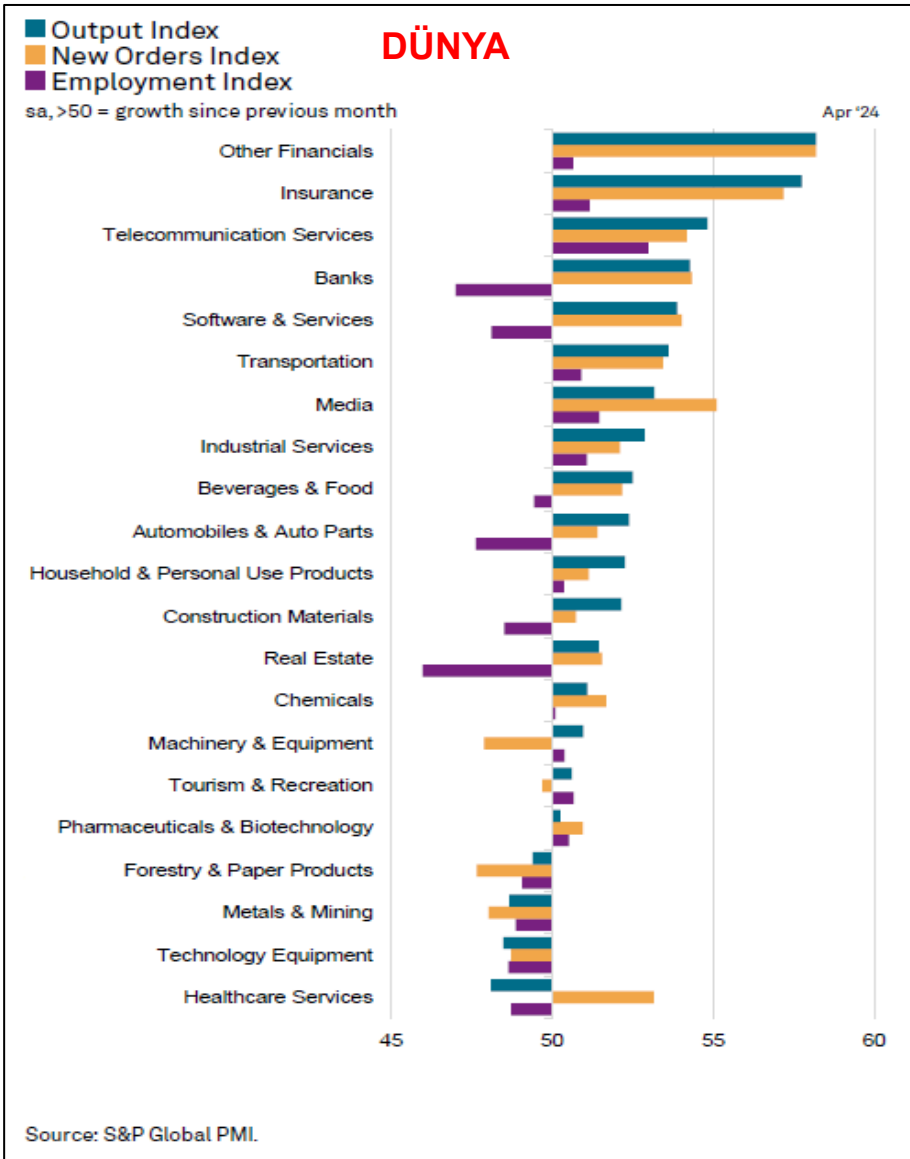
(ELEKTRİK ALMANYA EUR/MWh)

source: tradingeconomics.com

DÜNYA'DA SEKTÖREL GELİŞMELER

TÜRKİYE EKONOMİSİ 2024 GELİŞMELERİ VE ÖNGÖRÜLERİ

PROGRAM AŞAMALARI (İYİMSER SENARYO)

PROGRAMIN AŞAMALARI			
NİSAN-MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ-EYLÜL	EKİM-ARALIK
<p>İLAVE SIKILAŞMA ÖNLEMLERİ</p> <p>PROGRAMA GÜVEN TESİSİ</p> <p>ENFLASYON ZİRVEDE</p> <p>YAPISAL REFORMLARDA ADIMLAR</p>	<p>RİSK PRİMİ DÜŞÜŞÜ</p> <p>YABANCI GİRİŞİ</p> <p>GRİ LİSTEDEN ÇIKIŞ</p> <p>TL'YE YENİDEN GÜVEN</p> <p>REZERVLERDE ARTIŞ</p>	<p>ENFLASYONDA DÜŞÜŞ</p> <p>CARİ AÇIKTA HIZLI DÜŞÜŞ</p> <p>BEKLENTİLERDE İYİLEŞME</p>	<p>YENİ KREDİ NOTU ARTIŞLARI</p> <p>POZİTİF DÖNEM</p>

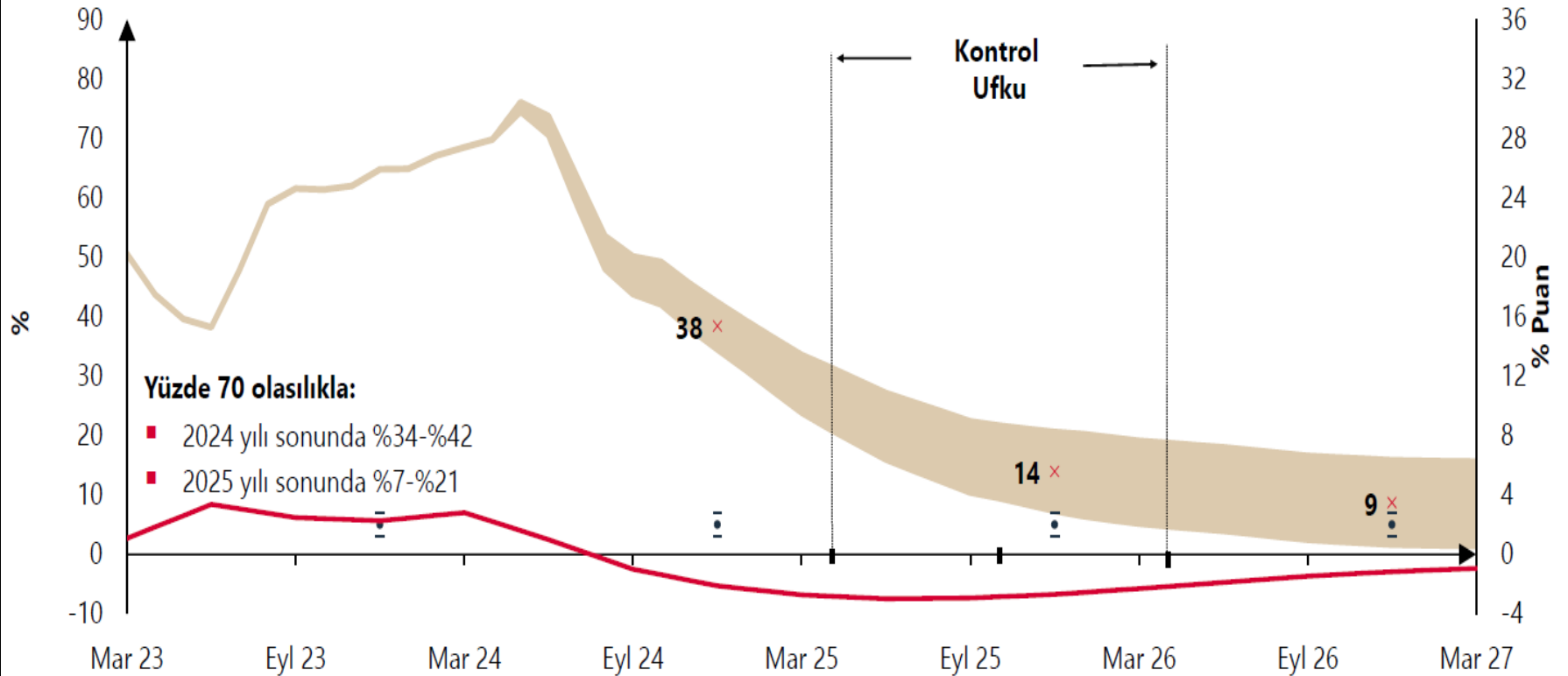
ENFLASYONLA MÜCADELE ANA HEDEF

ENFLASYON MAYIS AYINDA ZİRVEDE, SONRASINDA DÜŞÜŞ BEKLENTİSİ

Enflasyon Tahminleri: 2024 ↑%38 2025 ↔%14 2026 ↔%9

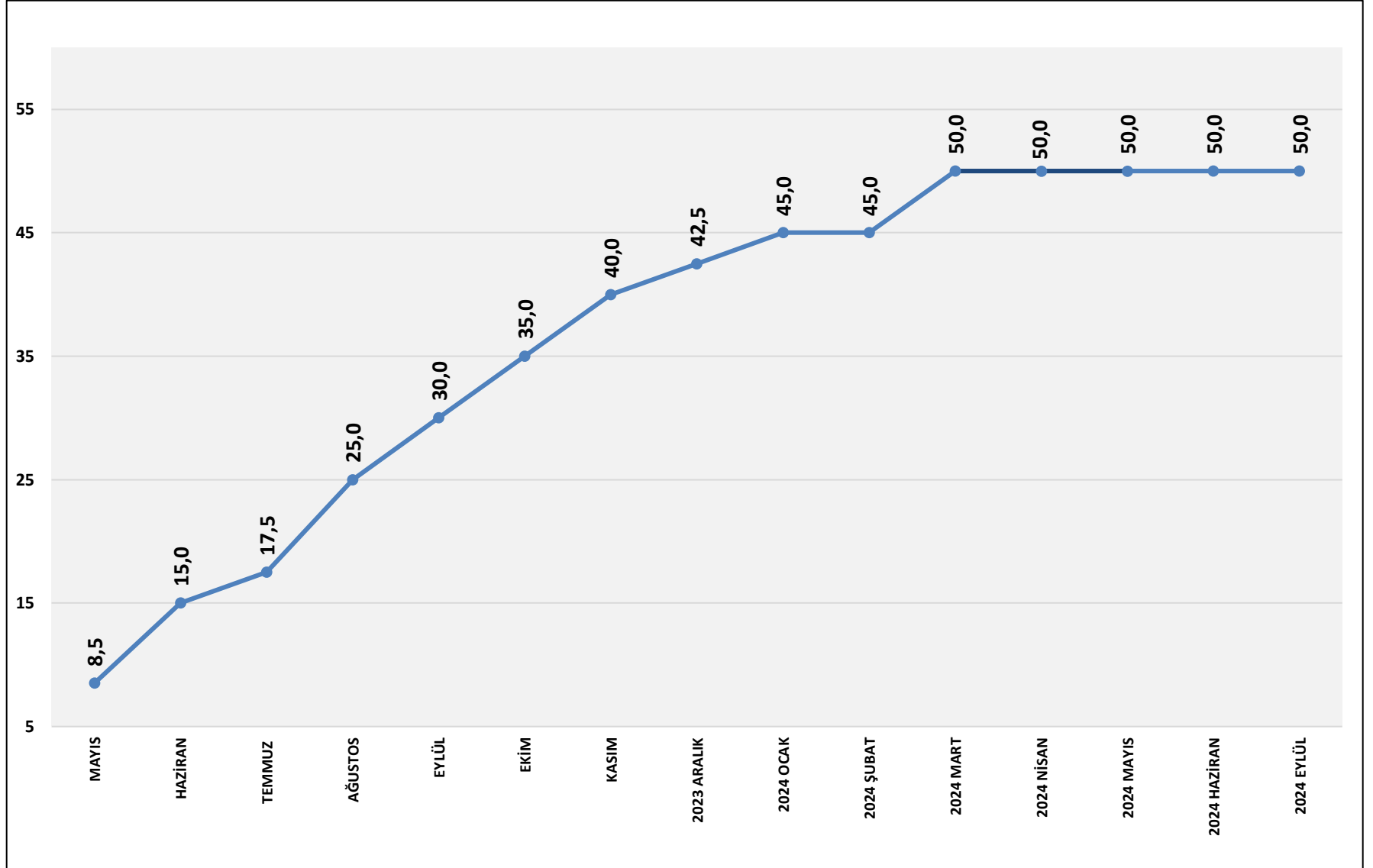
■ Tahmin Aralığı - Belirsizlik Aralığı • Enflasyon Hedefleri × Yıl Sonu Enflasyon Tahmini (Orta Nokta) — Çıktı Açığı (Sağ Eksen)

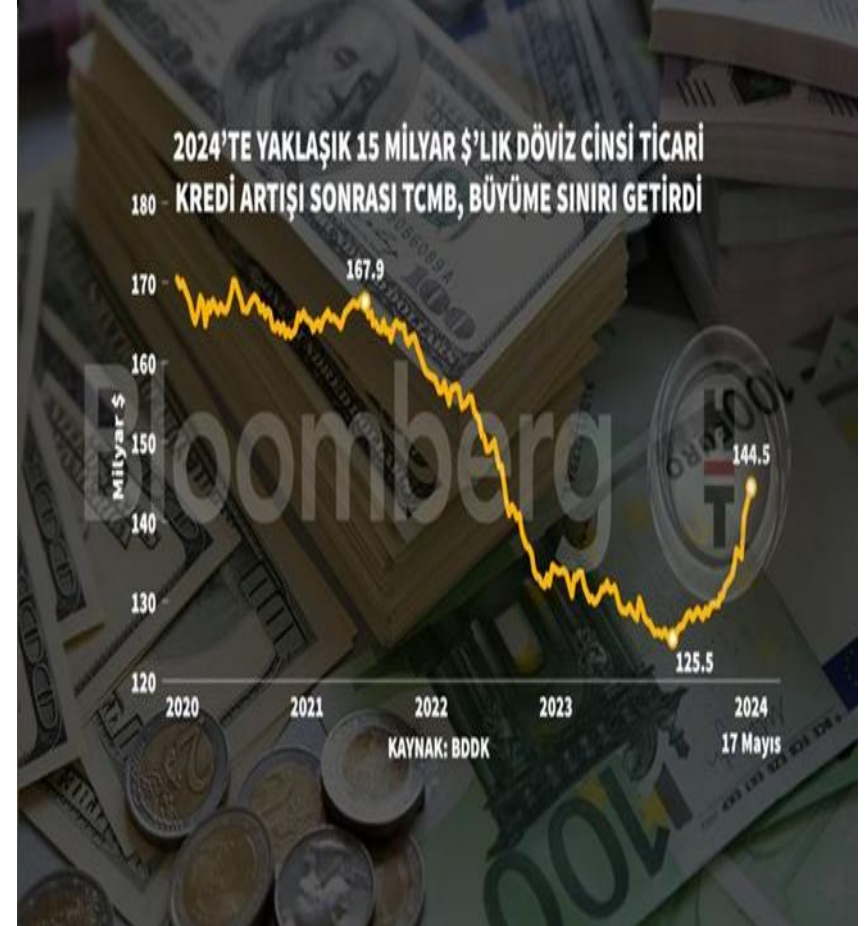
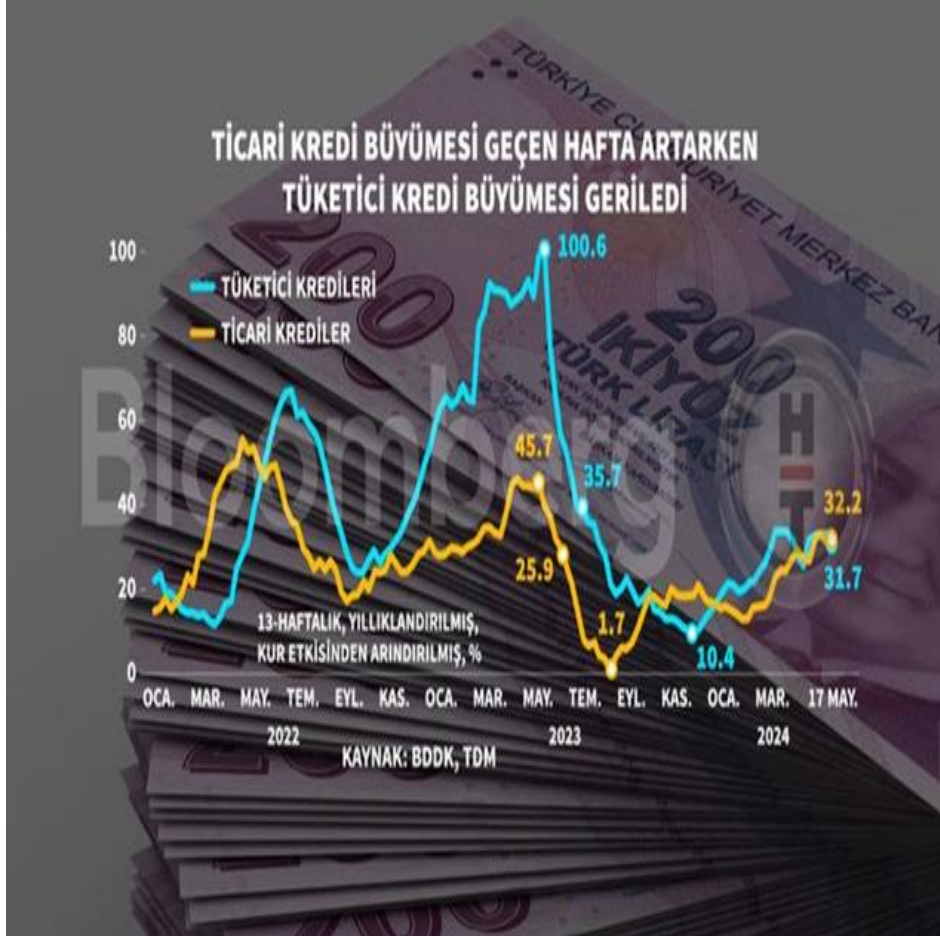
PARA POLİTİKASINDA BEKLENEN VE ALINAN ÖNLEMLER

POLİTİKA ALANI	BEKLENTİLER	ALINAN ÖNLEMLER
MERKEZ BANKASI FAİZ ORANI	YÜZDE 50 POLİTİKA FAİZİ	FAİZ YÜZDE 50
MEVDUAT ZORUNLU KARŞILIKLAR	TL VE DÖVİZ MEVDUAT KARŞILIKLARINDA ARTIŞ	TL MEVDUAT ZK ARTTIRILDI KISA VADELİ ZK %8'DEN YÜZDE 12'YE UZUN VADELİ ZK %0'DAN YÜZDE 8' KKM MEVDUAT ZK ARTTIRILDI KISA VADELİ ZK %25'DEN YÜZDE 33'E UZUN VADELİ ZK %10'DAN YÜZDE 22'YE TL MEVDUATLARDA STOPAJ ARTTIRILDI % 7,5 VE % 5,0
TL LİKİDİTESİNİN AZALTILMASI	LİKİDİTE ÇEKMEK İÇİN YENİ ARAÇLAR	DEPO ALIM İHALELERİ AÇILIYOR
BİREYSEL KREDİLER	BÜYÜMEDE YENİ SINIRLAR GELEBİLİR	-
DÖVİZ KREDİLERİ	SINIRLAMA GELEBİLİR	AYLIK YÜZDE 2 ARTIŞ SINIRI GETİRİLDİ
KREDİ KARTLARI DÜZENLEME	BİREYSEL KREDİ KARTLARINDA DÜZENLEME	BANKALARA TALİMAT VERİLİYOR TAKSİTLER VE LİMİTLER AZALTILYOR
İHRACAT DÖVİZİ BOZDURMA	% 40 ORANI DEVAM EDECEK	% 40 DEVAM EDİYOR

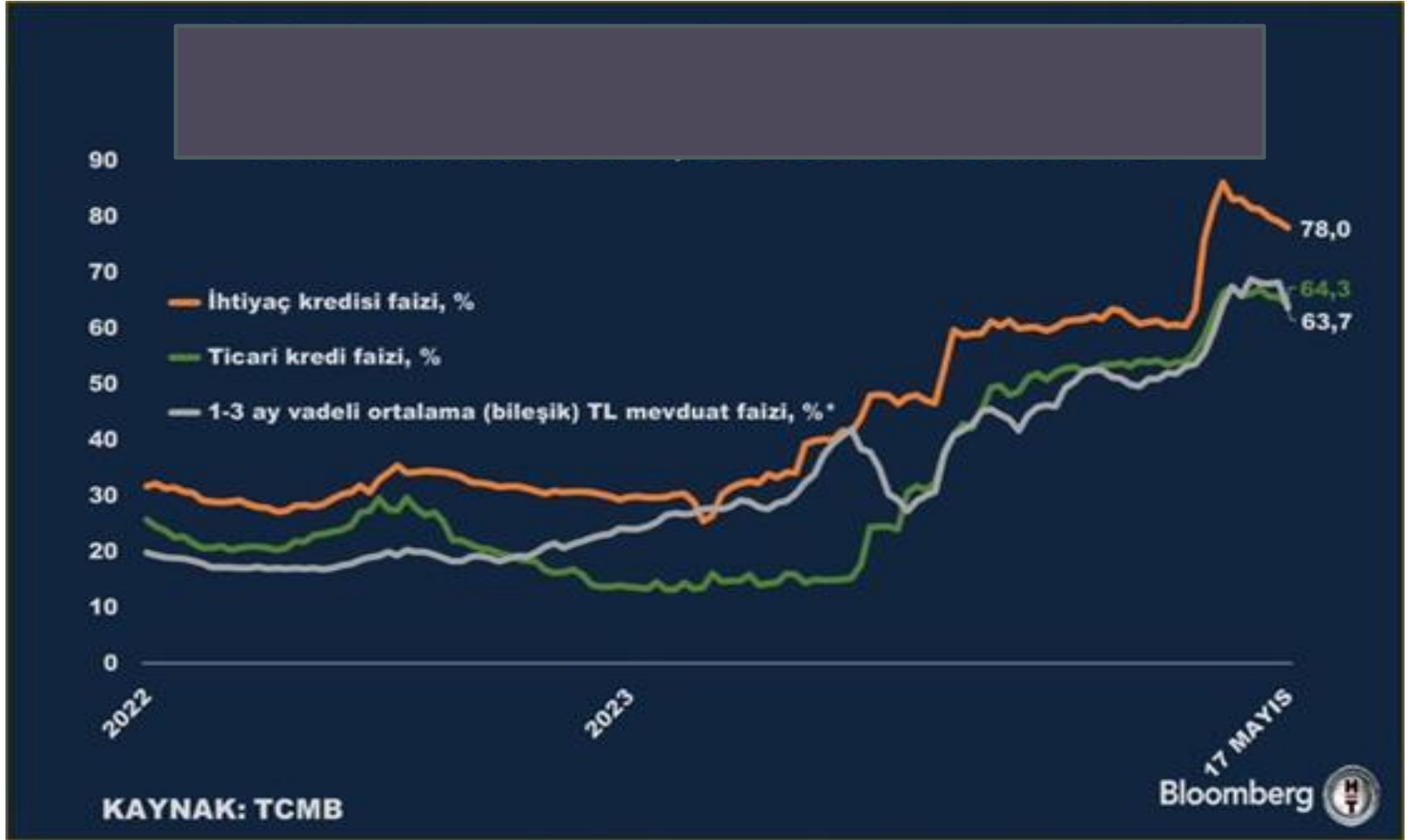
TCMB POLİTİKA FAİZİ BEKLENTİLERİ

KREDİ BÜYÜMELERİ İÇİN İLAVE ÖNLEMLER ALINABİLİR (% 30 ARTIŞ HEDEFİ)

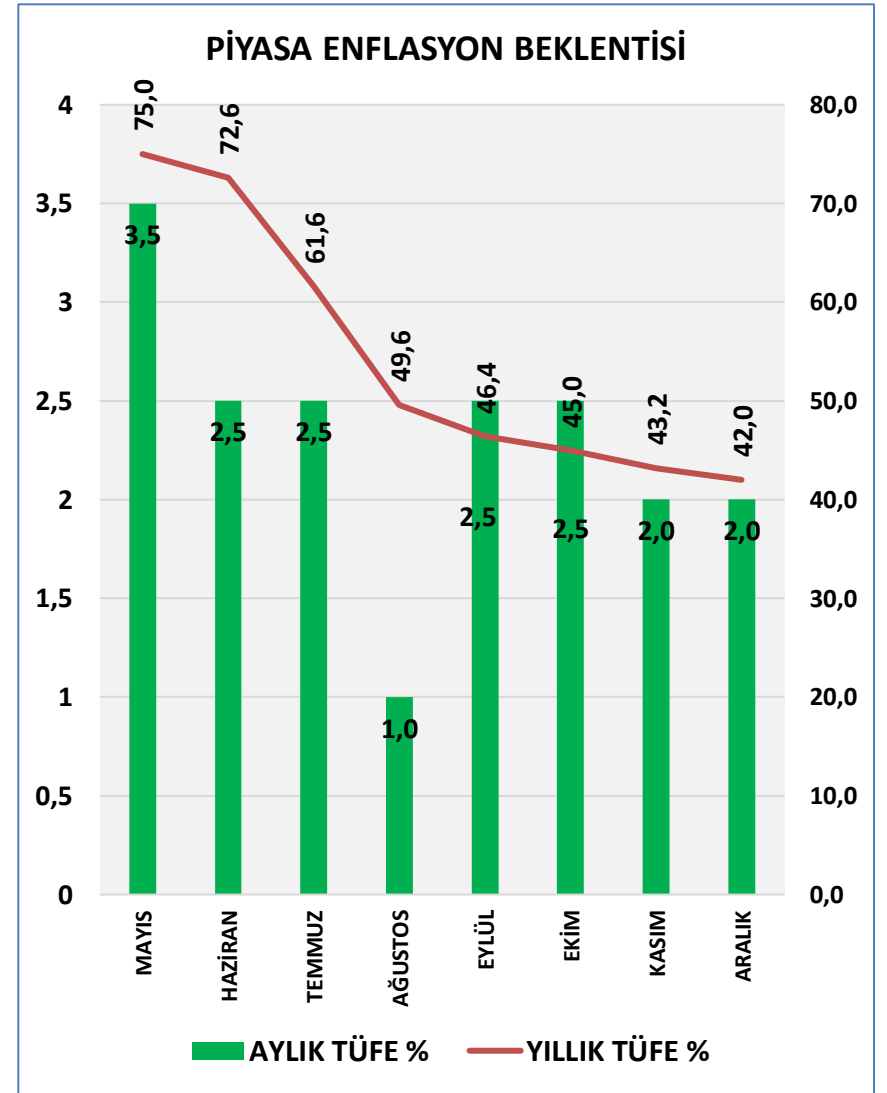
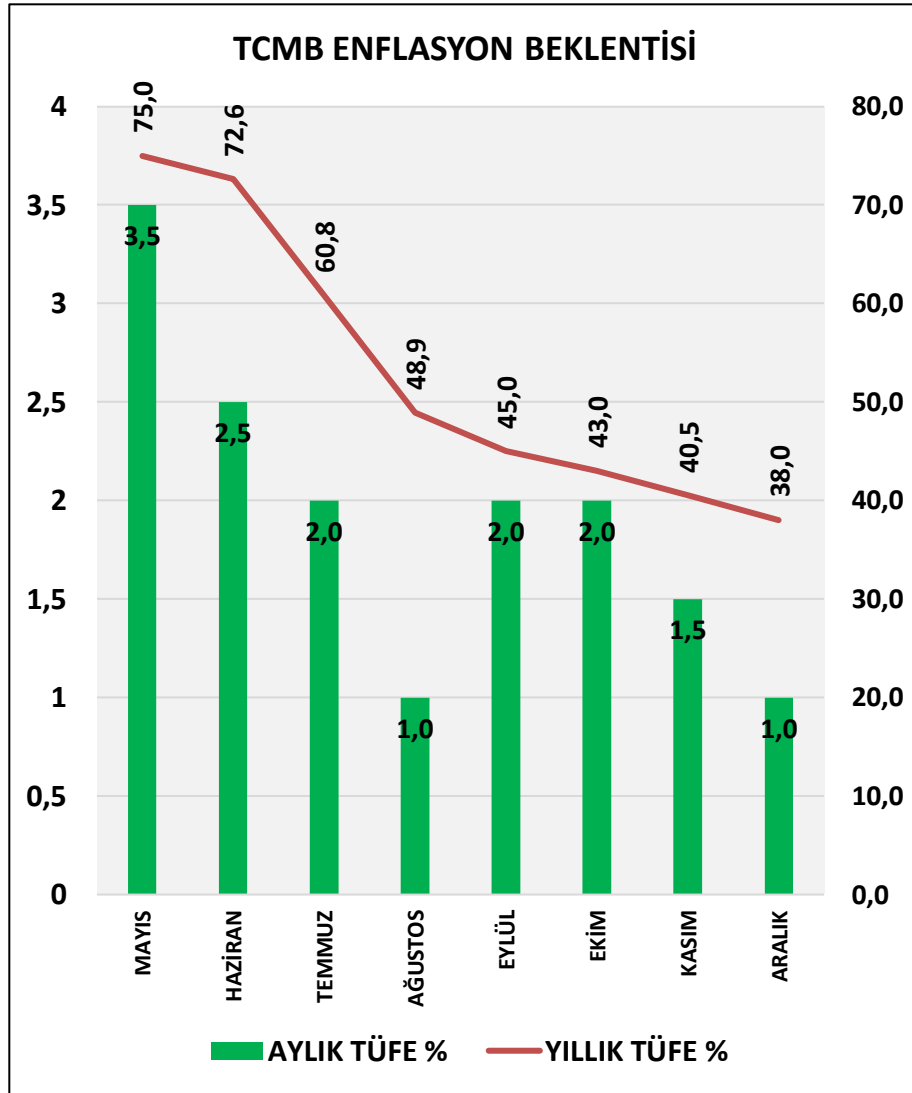
KREDİ VE MEVDUAT FAİZLERİ EN YÜKSEK SEVİYELERİNDE

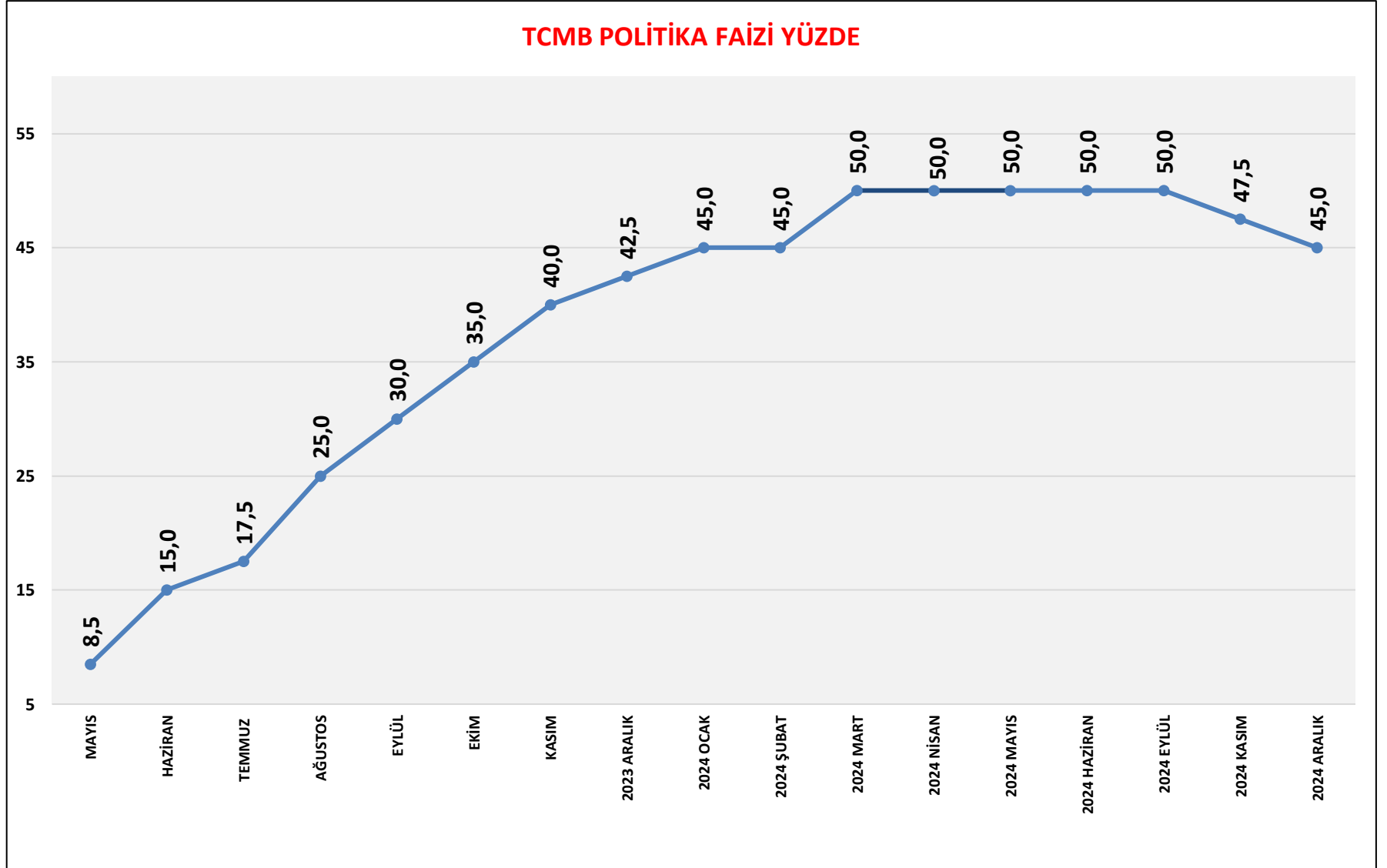
MALİYE POLİTİKASI BEKLENEN İLAVE ÖNLEMLER

KAMUDA TASARRUF	<ul style="list-style-type: none"> İLK PAKET AÇIKLANDI
KAMU İHALE YASASI DEĞİŞECEK	<ul style="list-style-type: none"> KAMU ALIMLARI TASARRUF ODAKLI YAPILACAK
DEPREM BÖLGESİ HARCAMALARI	<ul style="list-style-type: none"> DEVAM EDECEK; 1,2 TRİLYON TL
KDV ALT SINIRI YÜKSELTİLECEK	<ul style="list-style-type: none"> BAZI SEKTÖRLERDE YÜZDE 10 ORANLARIN YÜZDE 20'YE ÇIKARILMASI TEKSTİL+HAZIR GİYİM+MOBİLYA+AYAKKABI
ÖTV	<ul style="list-style-type: none"> SEÇİLMİŞ ÜRÜNLERDE ARTIŞ BEKLENTİSİ
VERGİ İSTİSNALARI	<ul style="list-style-type: none"> MEVCUT İSTİSNALAR İNCELENİYOR, (KİRA GELİRİ) AZALTILMASI HEDEFLENİYOR
KRİPTO PARA YASASI	<ul style="list-style-type: none"> PİYASALAR KURALLI VE KAYITLI HALE GELECEK/ VERGİ YOK
KİRA SÖZLEŞMELERİ	<ul style="list-style-type: none"> TÜM KİRA SÖZLEŞMELERİ E-DEVLET ÜZERİNDEN YAPILABİLİR YÜZDE 25 KİRA ARTIŞI SINIRI KALKACAK
KAMU PERSONELİ	<ul style="list-style-type: none"> REFORM PAKETİ HAZIRLANIYOR
KAMU GELİRLERİ	<ul style="list-style-type: none"> KAYIT DIŞI İLE ETKİN MÜCADELE + ETKİN VERGİ DENETİMİ
ENFLASYON MUHASEBESİ	<ul style="list-style-type: none"> 2024 İLK ÇEYREK ÖTELENDİ
KURUMLAR VERGİSİ	<ul style="list-style-type: none"> ASGARİ KURUMLAR VERGİSİ DÜZENLEMESİ ÇALIŞILYOR
YENİ VERGİLER	<ul style="list-style-type: none"> ARSA VE GAYRİMENKUL PROJE GELİRLERİ İÇİN VERGİ 1'DEN FAZLA KONUTU OLANLAR İÇİN VERGİ KONUT ALIM SATIMINDA EKSPERTİZ RAPORU ZORUNLULUĞU
MALİ AF	<ul style="list-style-type: none"> KAMU BORÇLARININ YENİDEN YAPILANDIRILMASI+ KASA AFFI VB.

ENFLASYONDA DÜŞÜŞ SENARYOLARI

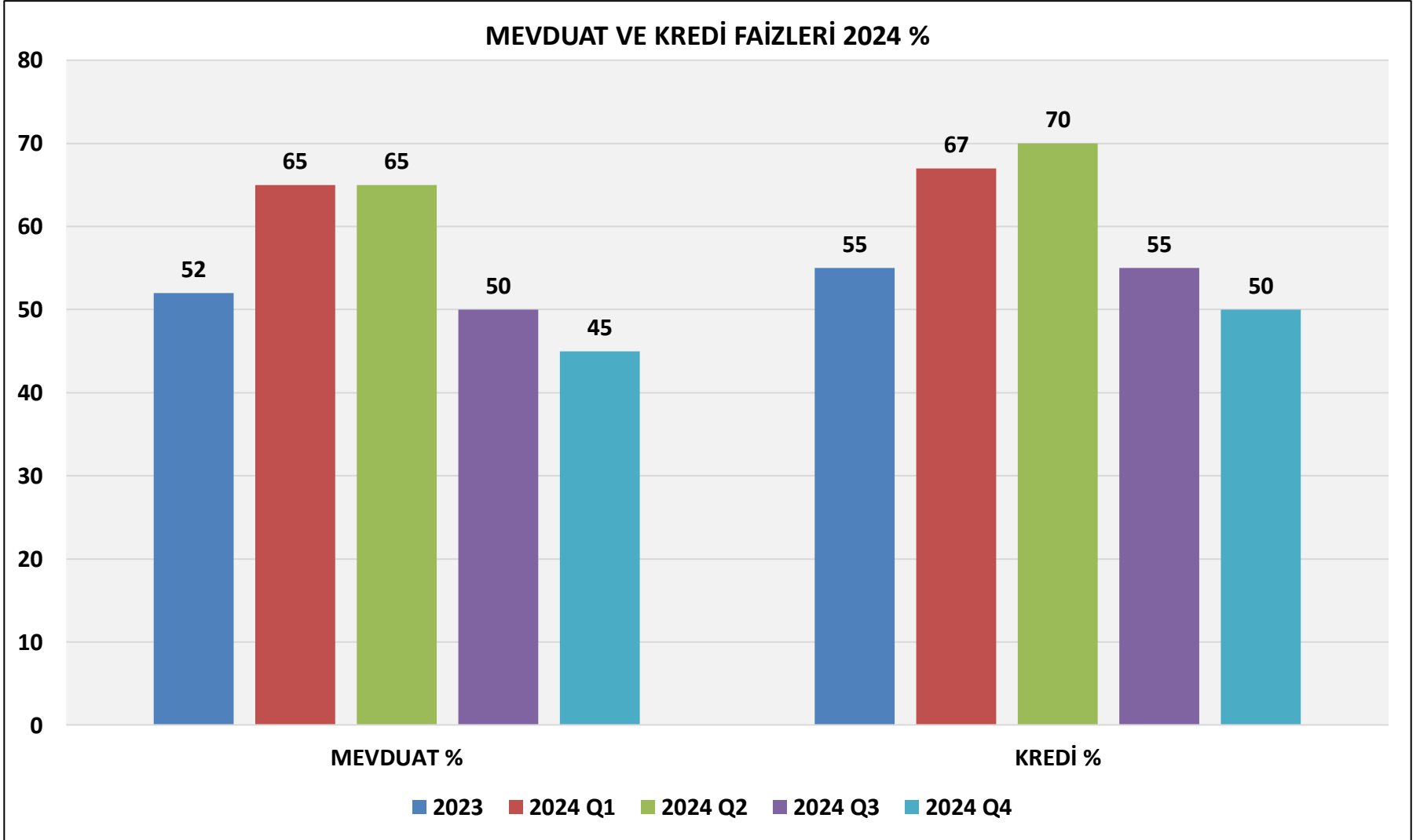

TCMB POLİTİKA FAİZİ BEKLENTİLERİ

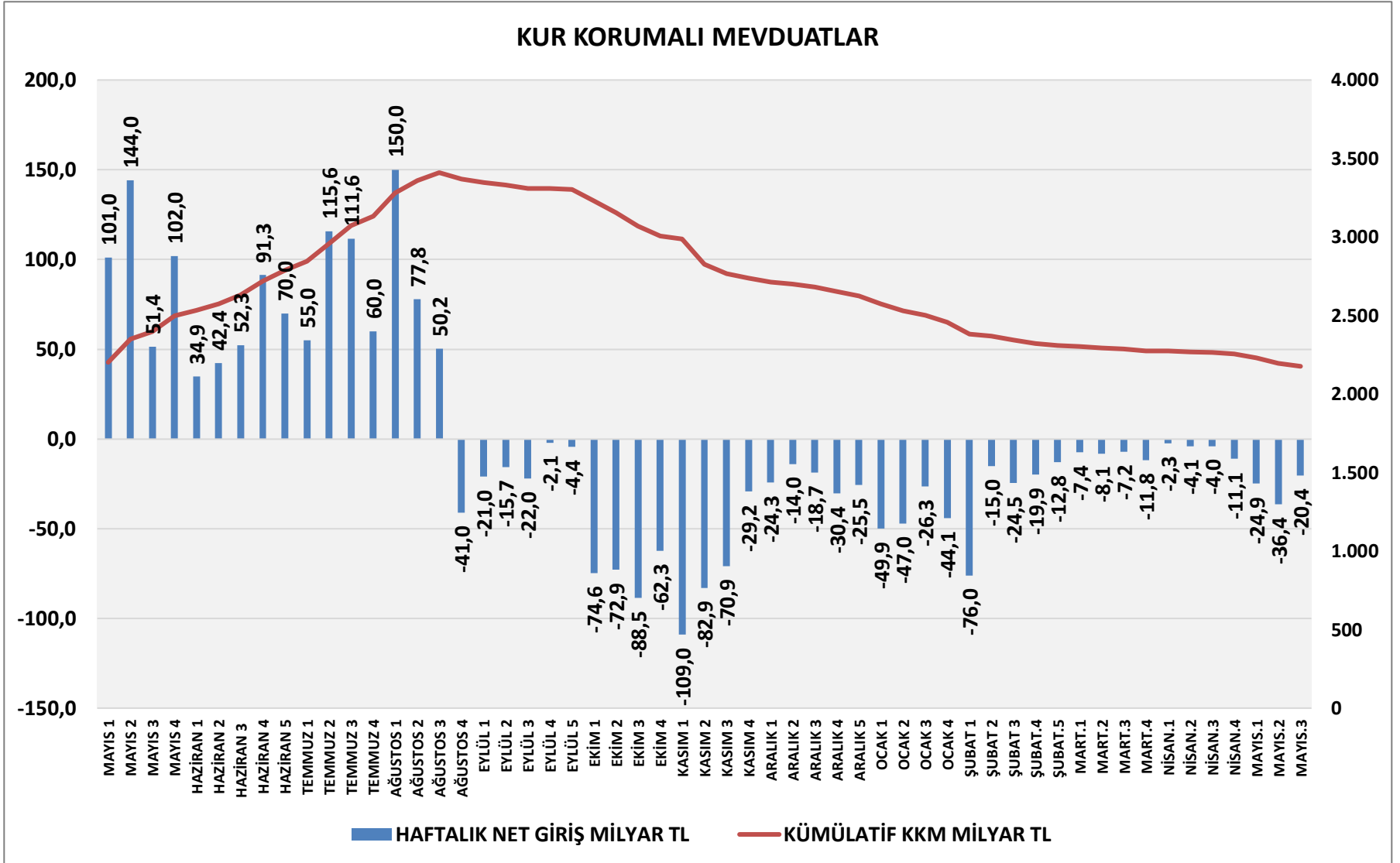
MEVDUAT VE KREDİ FAİZLERİ NASIL GELİŞECEK? (İYİMSER SENARYO)

YURTDIŞI FİNANSMANDA GELİŞME BEKLENTİLERİ TÜRKİYE 2024 YILINDA DIŞ FİNANSMAN SIKINTISI YAŞAMAZ

KÖRFEZ ÜLKELERİ	DEPREM KREDİSİ + EXİMBANK'A KAYNAK ALINMAYACAK PROJE FİNANSMANI 3-4 MİLYAR DOLAR
KÖRFEZ ÜLKELERİ	SATIN ALMA VE ORTAKLIKLAR 6-8 MİLYAR DOLAR
DÜNYA BANKASI VB.	DEPREM VE PROJE ODAKLI KAYNAK GİRİŞİ 10-12 MİLYAR DOLAR
BANKA KREDİLERİ	BANKALARIN YURTDIŞI KREDİ KULLANIMI İLAVE 5-6 MİLYAR DOLAR
SERMAYE PİYASALARI	ÖZEL SEKTÖR+BANKALAR+KAMU TAHVİL İHRAÇLARI 10-12 MİLYAR DOLAR
PORTFÖY YATIRIMLARI	HİSSE SENEDİ VE TAHVİL YATIRIMLARI 7-8 MİLYAR DOLAR
ÖZEL FİNANSMAN	ÖZEL SEKTÖR SATIN ALMALARI+ORTAKLIKLARI 3-4 MİLYAR DOLAR

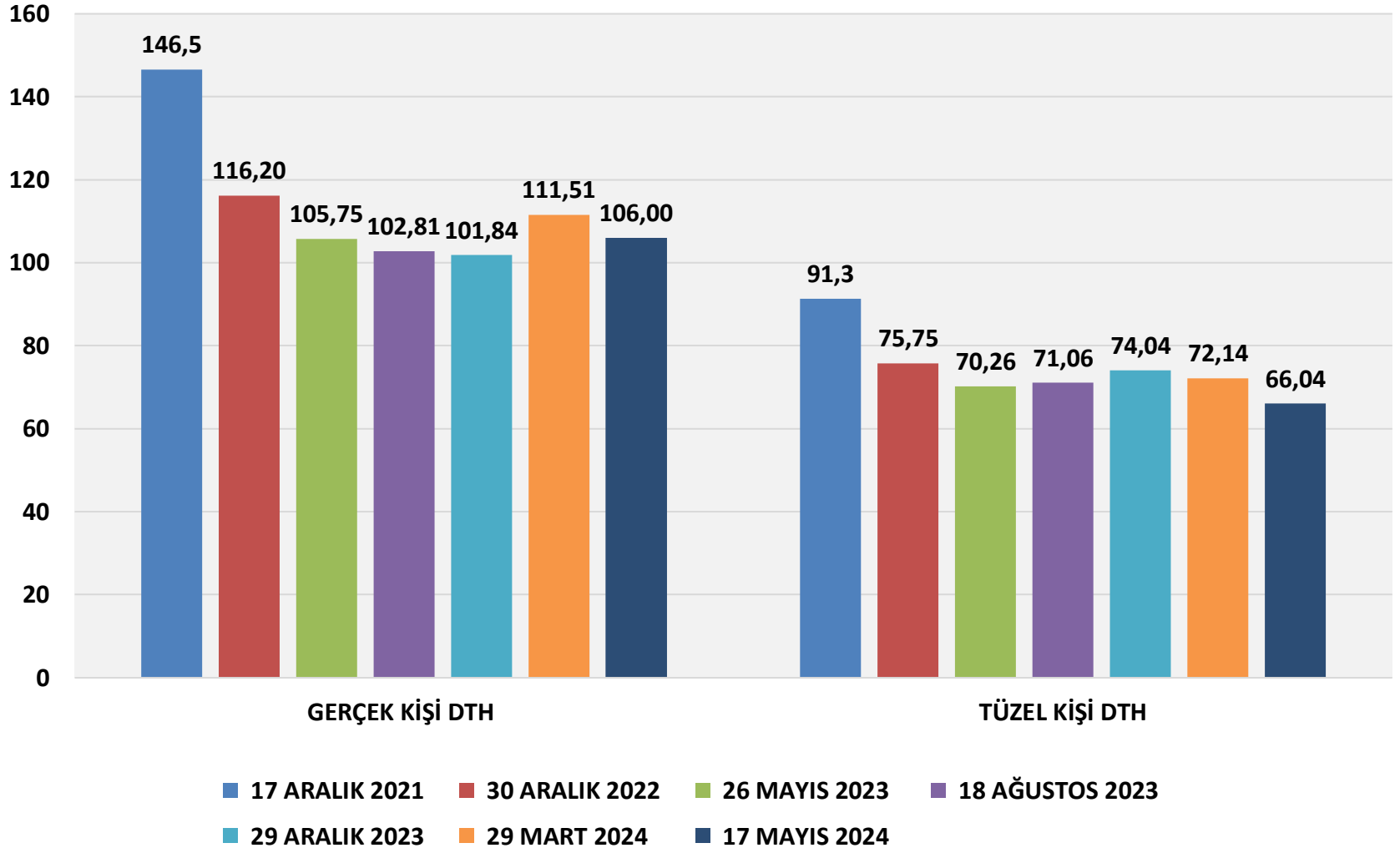
KUR KORUMALI MEVDUATLARIN TASFİYESİ

DÖVİZ TEVDİAT HESAPLARINDA KADEMELİ DÜŞÜŞ

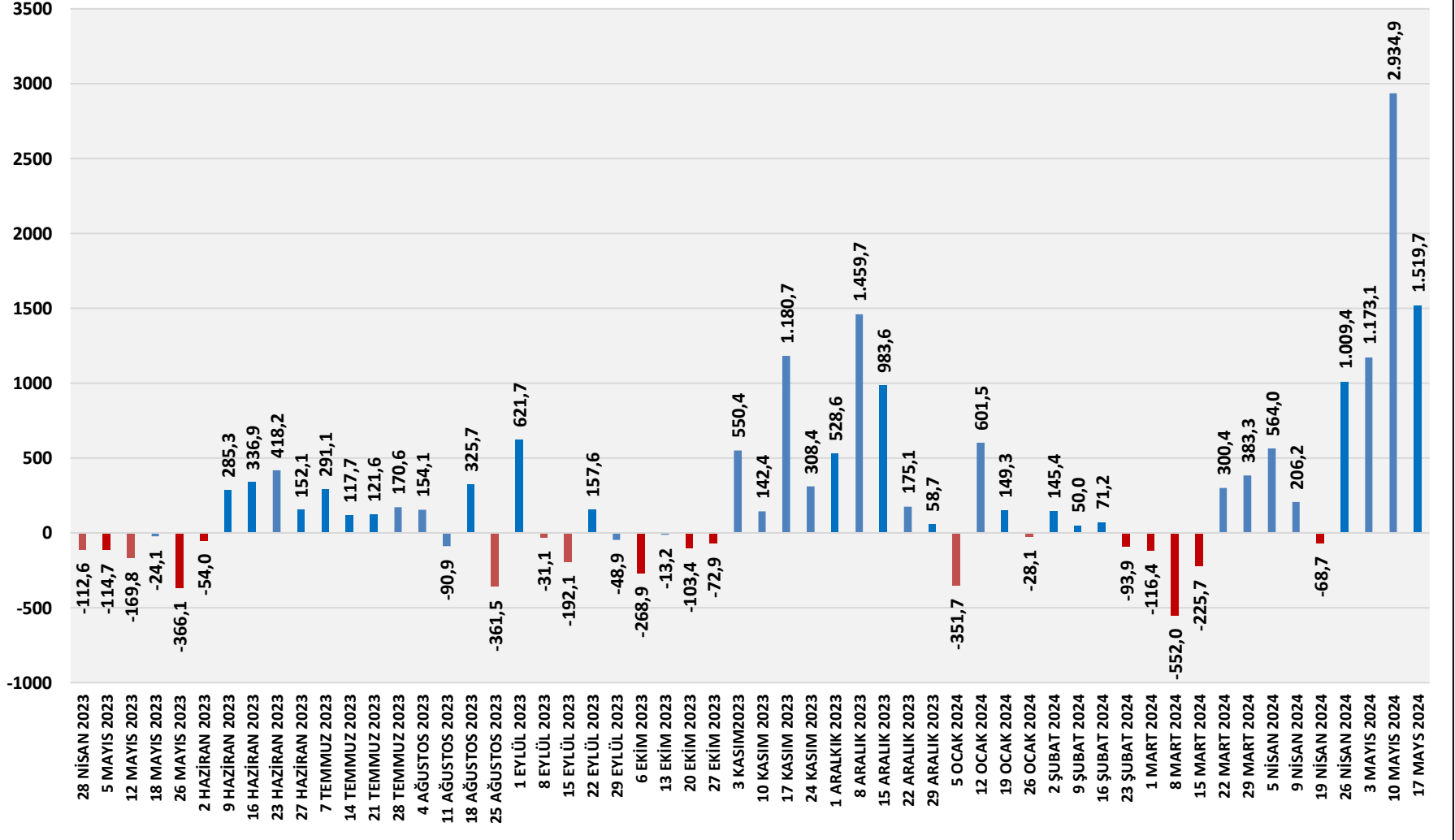

DÖVİZ TEVDİAT HESAPLARI MİLYAR DOLAR

PORTFÖY GİRİŞLERİ ARTIYOR

PORTFÖY HAREKETLERİ MİLYON DOLAR

YABANCILARIN SWAP İŞLEMLERİ YENİDEN ARTIYOR

YABANCILARIN TÜRK BANKALARI İLE SWAP MİKTARI GEÇEN HAFTA
2.2 MİLYAR \$; SEÇİM SONRASI 15.9 MİLYAR \$ ARTTI

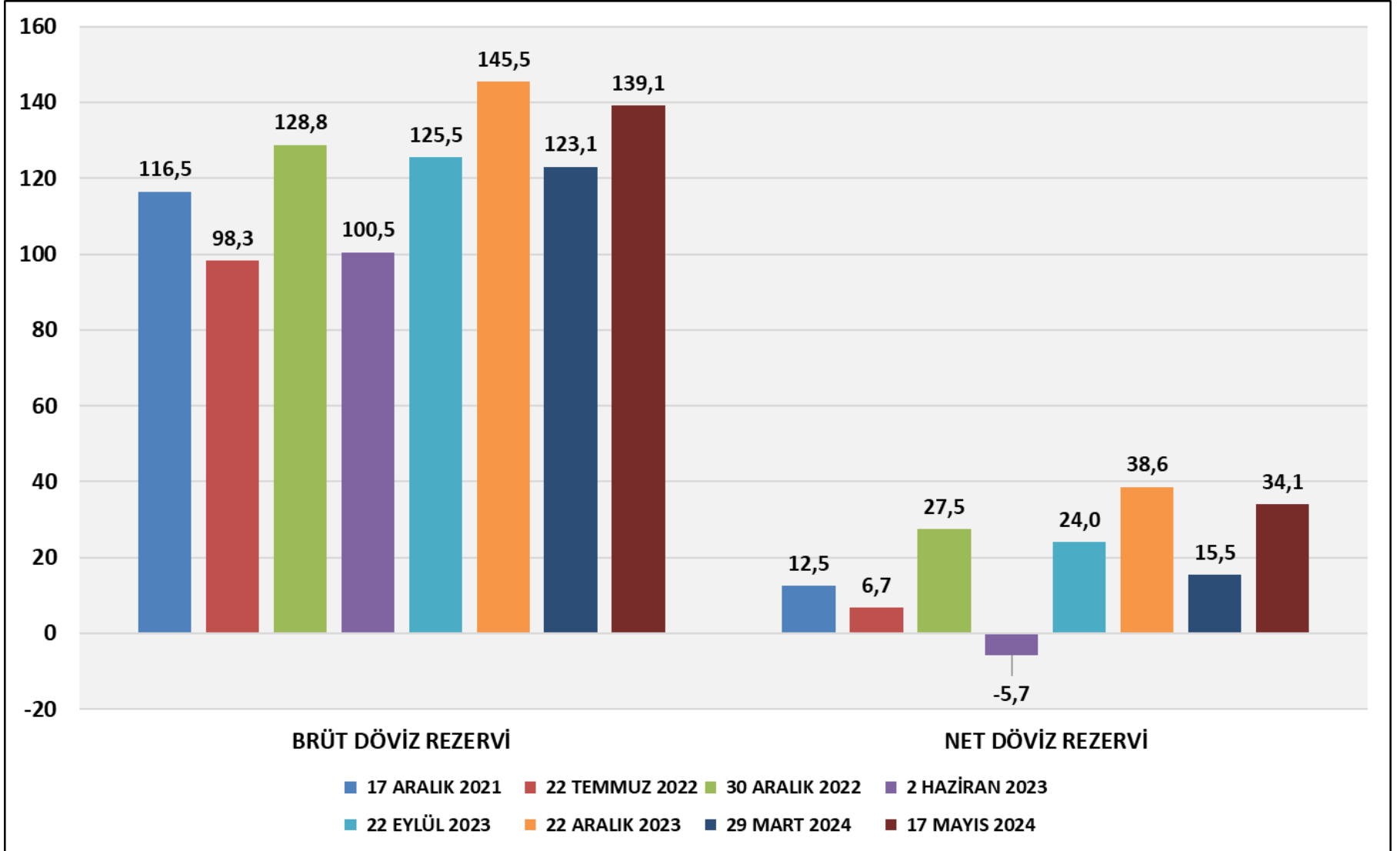
KAYNAK: TCMB, BDDK, MİLYAR DOLAR

Bloomberg

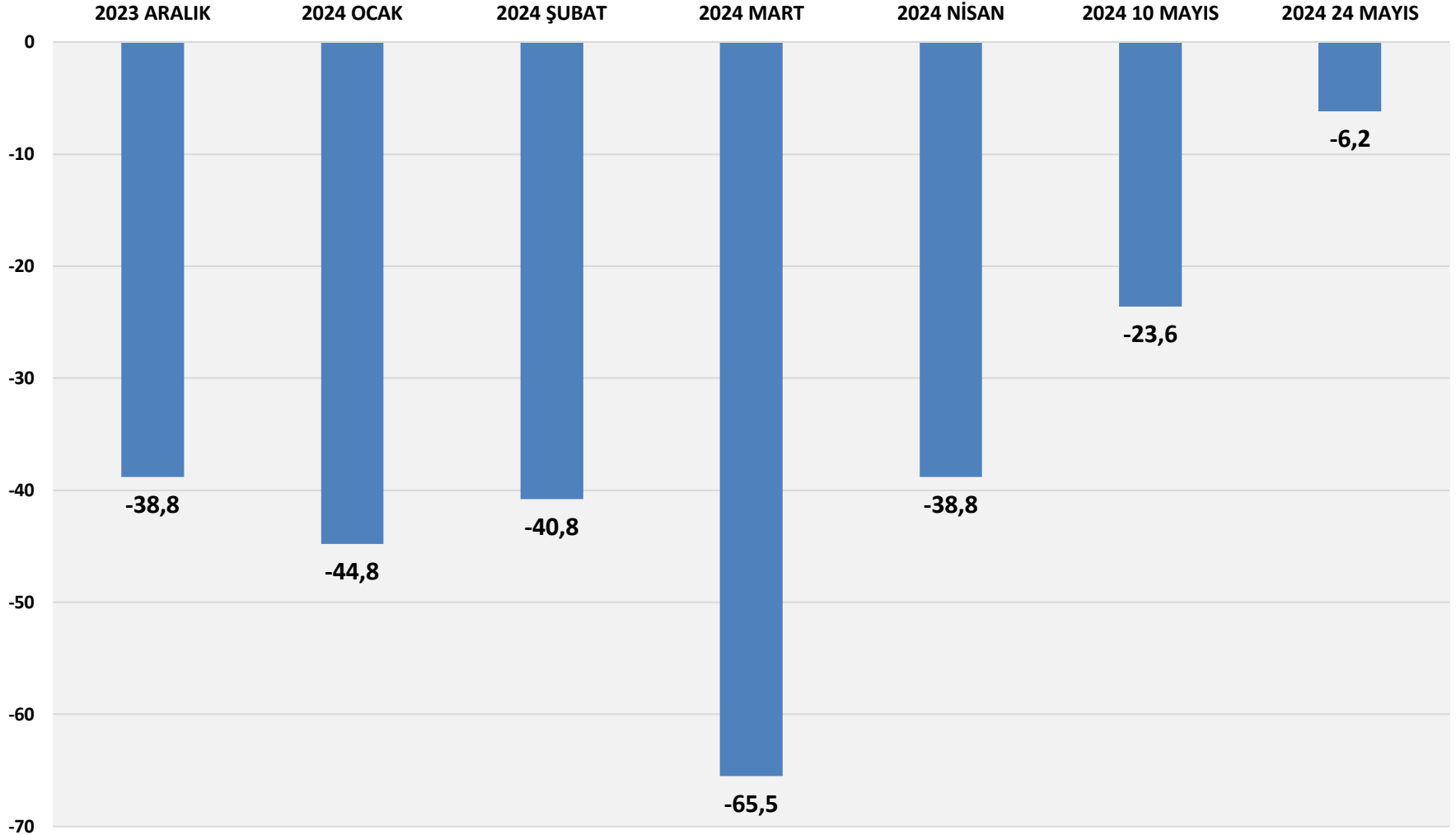
TCMB DÖVİZ REZERVLERİ YENİDEN ARTIYOR

TCMB PİYASADAN DÖVİZ ALIYOR

SWAP HESAPLARI HARIÇ TCMB NET DÖVİZ REZERVLERİ İYİLEŞİYOR

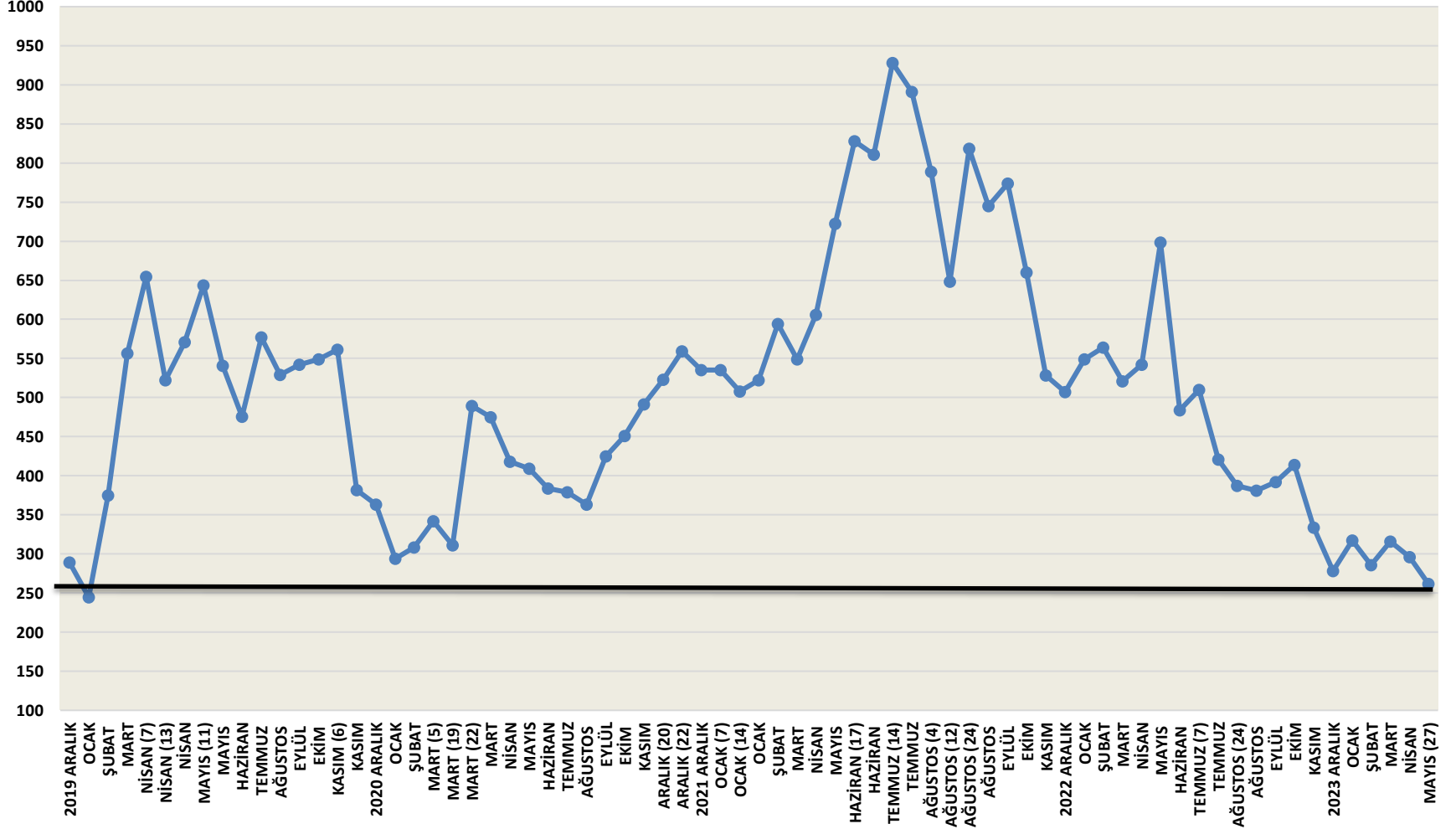
TCMB SWAP HARIÇ NET DÖVİZ REZERVLERİ MİLYAR DOLAR

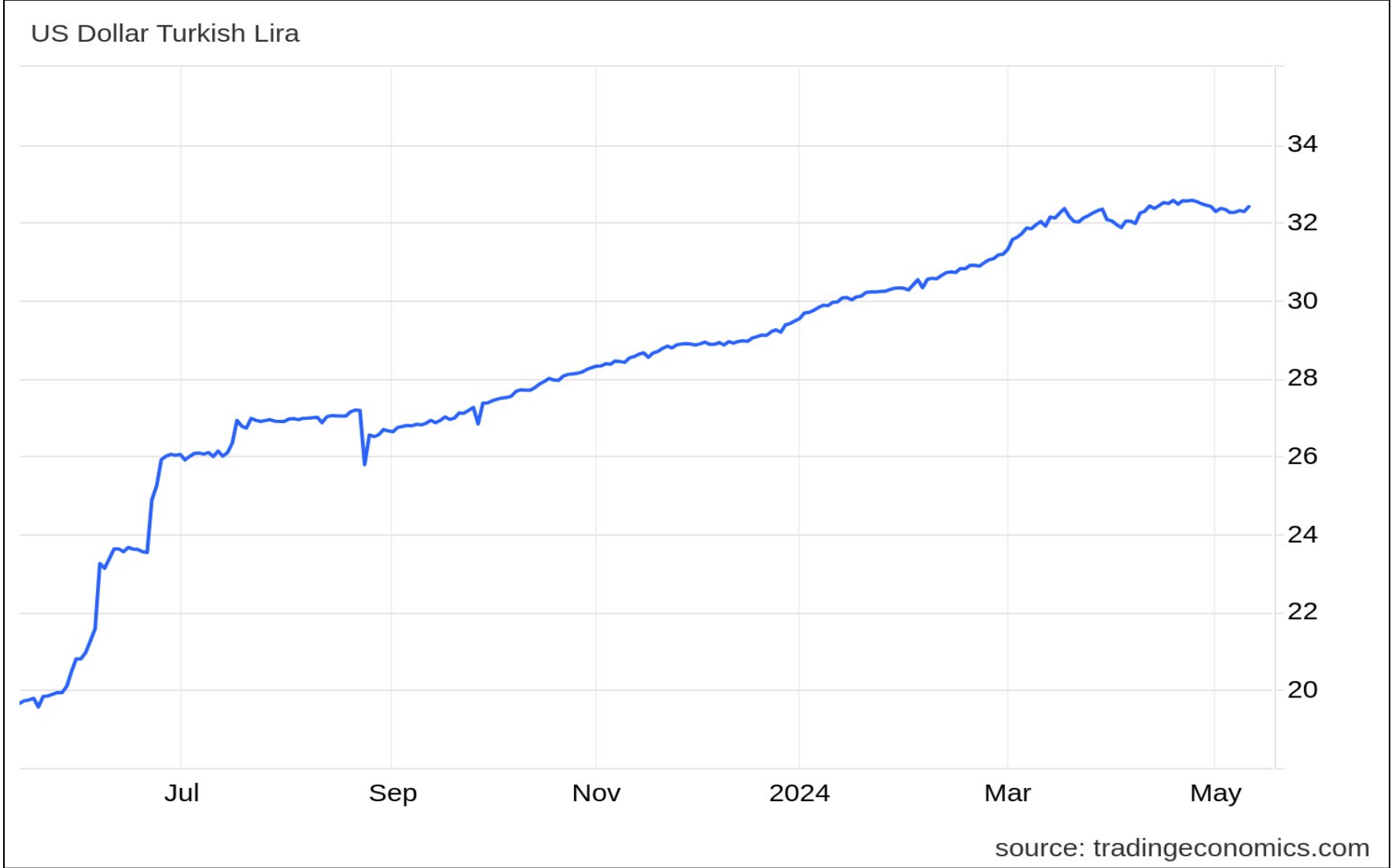
TÜRKİYE RİSK PRİMİ YENİDEN 250 PUANA YAKLAŞIYOR

TÜRKİYE 5 YIL VADELİ CDS PUANI

TÜRK LİRASINDA DEĞER KAYBI YAVAŞLADI

TCMB PİYASA KATILIMCILARI MAYIS ANKETİ BEKLENTİLERİ

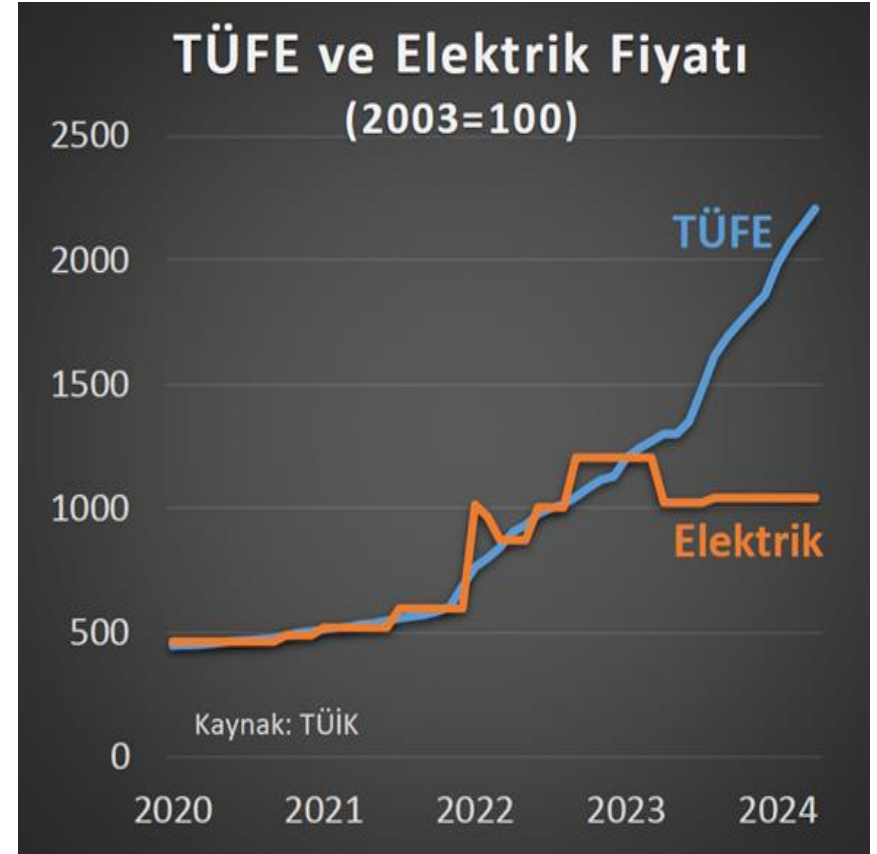
GÖSTERGELER	2023 SONU FİİLİ	2024 SONU TAHMİNİ	2025 MAYIS TAHMİN
TÜFE ENFLASYON YÜZDE	68,50	43,64	33,21
TL/DOLAR KURU	32,55	38,77	41,80
MERKEZ BANKASI FAİZİ YÜZDE	50,0	45,00	38,00

DÖVİZ KURU BEKLENTİLERİMİZ VE GELİŞMELER

KURLAR	2023 ARALIK FİİLİ	2024 MART TAHMİN	2024 MART FİİLİ	2024 HAZİRAN TAHMİN	2024 EYLÜL TAHMİN	2024 ARALIK TAHMİN
TL DOLAR	29,50	32,00	32,34	34,00	36,00	38,0/38,5
TL EURO	32,45	35,0	34,87	36,10	37,80	39,9/40,4
EURO DOLAR	1,10	1,08	1,08	1,06	1,05	1,05

ASGARİ ÜCRET VE ELEKTRİK FİYATLARINDA ARTIŞ OLUR MU?

3 SENARYO

1	PROGRAM ÇALIŞIYOR	ENFLASYON YILSONU % 40-42 FAİZLER DÜŞÜYOR DOLAR /TL YILSONU 38,0 POZİTİF DÖNEM
2	PROGRAM YETERSİZ KALİYOR İLAVE ÖNLEMLER	ENFLASYON YILSONU % 48-50 FAİZLER HALEN YÜKSEK TL'DE DEĞER KAYBI HIZLANIYOR DAHA FAZLA SIKILAŞTIRMA ?
3	PROGRAM YETERSİZ KALİYOR VE BIRAKILIYOR	ENFLASYON YIL SONU % 55-60 FAİZLER DAHA YÜKSEK TL'DE HIZLI DEĞER KAYBI REZERV KAYIPLARI

ECONOMY AND STRATEGY CONSULTANCY SERVICES

ESDH

EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

SERGÜL SOKAK, SARAL SİTESİ C.BLOK D.10 GAYRETTEPE-BEŞİKTAŞ İSTANBUL TEL 0212 352 87 95

www . e s d h . com . tr
